

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. december 14.

bb 1. az új esztendő első vendégszereplői a hangverseny-
termekben

i ol/j szb fm

1965. december 14.

szenkár jenő, a kiváló magyar származású karmester nyitja meg az új esztendőben hazánkban vendégszereplő külföldi koncert-művészek sorát. az országos filharmónia ezúttal a téli bérlet január 10-i, erkel színházi hangversenyének dirigálására kérte fel a jelenleg kölnben és düsseldorfban működő főzeneigazgatót. szenkár jenő ezen az esten beethoven 1. és 9. szimfóniáját vezényli.

a kritikák megállapítása szerint a norvég kjell baekkelund ma skandinávia legnagyobb zongoraművésze. első koncertjét nyolcéves korában adta, tanulmányait stockholmban, majd bécsben végezte. 1953-ban a skandináv zenei fesztivál első díját, és „az év legjobb zongoristája”, -nak kijáró harriet cohen érmet nyerte el londonban. európa különböző hangversenytermében aratott sikersorozat után január 9-én bemutatkozik a budapesti zenekedvelőknek is. az országos filharmónia kamaratermében ad egész estét betöltő műsort, január 17-én pedig gyulán lép fel.

ugyancsak északról, dániából érkezik hazánkba a magyar származású detrekőy béla, aki 1944-ben a budapesti zeneakadémián szerezte meg hegedűművészi diplomáját. ezt követően erling blochnál tanult, majd 1953-ban a dán királyi színház zenekarának tagja lett. sikerrel szerepelt a genfi nemzetközi zenei versenyen, gyakran lép fel a dán rádióban és televízióban. az északi államokban az egyik legjobb bartók-tolmácsolónak tartják, aki sokat tesz a magyar szerzők műveinek népszerűsítéséért. detrekőy béla január 28-án többek között brahms, bartók és vivaldi műveit játssza az országos filharmónia kamaratermében.

/folyt.köv./

bb 1. /az új esztendő... 1. folyt./- szb

Carolyne Stanford amerikai mezzoszoprán énekesnő 1959-ben mutatkozott be Európában, s azóta rendszeresen hangversenyezik mindkét kontinensen. első magyarországi hangversenyét január 29-én rendezik meg a Zeneakadémia kistermében.

Jaromír Nohejl neves csehszlovák karmester január 24-én baján vendégszeropel a budapesti MÁV szimfonikusok élén, 25-én pedig Kalocsán dirigálja ugyanezt az együttest. /mti/

bb 2. szép kivitelű műsorfüzet a Coriolanusról

1 s/gg szb fm

1965. december 14.

A nemzeti színházban Shakespeare-Brecht: Coriolanus című darabjának előadása előtt árulják a szép kivitelű, mélynyomású kis füzetet, amely tartalmazza a darab szereposztását, valamint a dráma főszereplőinek, major támaszának a rendezőnek, a jelmezek és díszletek tervezőinek vallomásait munkájukról. A kiadvány már az első napokban nagy sikert aratott a nézők között. A külső borítólapon az utcákról ismert, igen szép grafikai plakátot ábrázolja. /mti/

bb 3. öt év alatt másfél millió négyzetméternyi parkterülettel gyarapodott a főváros - lakótelep-parkosítások, mintajártérszóterek a harmadik ötéves terv programjában

1 cs/gk szb ká

1965. december 14.

Az utóbbi évtizedekben Budapest kiérdemelte a „virágváros” jelzőt. megújultak a parkok, kora tavasztól a tél beköszöntéig változtatják virágpompájukat a közterek, kertek, ütszegélyző lugások, ágyások. az 1938-1945 évek állagában 3 800 000 négyzetméternyi parkterület volt a fővárosnak, s jelenleg 8 100 000 négyzetmétert tartanak nyilván. a legutóbbi öt esztendő alatt kerekén 1,5 millió négyzetméternyi parkkal, benne körülbelül 50 000 fával, érdekes cserjecsoportokkal, újszerű növénytakasulásokkal gyarapodott a főváros.

/folyt.köv./

m

-2-

bb 3. /öt év alatt... 1. folyt./- szb

Radó Dezső, a főváros kertészeti vállalat igazgatója tájékoztatásul elmondta, hogy a második ötéves terv időszakában az új parkterület kialakításával párhuzamosan a parkterületek, játszótérek, stb. zöldterületek minőségi fejlesztésére törekedtek. míg korábban a Szálya, a Muskáti és a Bársonyvirág csaknem kizárólagos díszje volt a főváros közttereinek, parkjainak, az utóbbi néhány évben már szinte „egyéni arca” volt minden parkrészletnek vagy térnek: a dísznövények és virágok tucatjai kaptak azóta „polgárjogot”, hasonló változások történtek a fővárosi játszótérek is. nemcsak a teret szegélyző növényzet lett változatosabb, hanem a padok és a játszószerkek is. az új parkok és játszótérek kialakításánál, illetve a régiek felújításánál a modern és a hagyományos építőelemeket, formaváltozatokat aszerint használták fel, hogy mennyire illenek bele a környezetükbe.

A fejlesztés új irányának megfelelően az utóbbi években a modern technika is „betört”, a parkokba: az öt év előtti tizről százötvenre emelkedett a kaszátógépek száma, s az idén megkezdték az automatikus öntözőberendezések szerelését. ez év tavaszán a margitszigeten próbálták ki az nszk-ből importált ugynevezett süllyesztett szórófejes berendezést, azóta - hazai gyártás alapján - fővárosszerte megkezdték a szerelését, sőt a nagyobb vidéki városok parkjaiban is helyet kapott az új konstrukció.

Az utóbbi öt év legjelentősebb parképítő munkái közé tartozik a Szabadság-híd budai hídfőjétől a Horváth-kertig a Dunapartot kísérő széles sávban összefüggő parkrendszer. ehhez csatlakozott a nemrégiben elkészült Gellérthegy-i jubileumi park. nagyobb zöldterületet az Óbudai kiserleti lakótelepen, a Baross utcai lakótelepen, továbbá a Balassi Bálint utcai parkban, az Engels téren, a Kulich Gyula téren, a 9. és 10. kerületi lakótelepeken, valamint a Lágymányosi lakótelepen. noha a közönség jobban megbecsüli a parkokat, mint akár öt vagy tíz évvel ezelőtt, mégis állandó gond a kitaposott pázsit pótlása, a megrongált padok, játszószerkek felújítása, stb. a hivatalos értékelés szerint a parkrongálók évente még mindig 2,5-3 millió forintnyi kárt okoznak.

/folyt.köv./

- 3 -

Mka

bb 3. /öt év alatt... 2. folyt./- szb

a nagyarányú fejlesztés ellenére különösen budán még sok a rendezetlen terület. a harmadik ötéves terv előirányzata szerint 1970-ig csaknem négymillió négyzetméternyi területet parkosítanak, a szakemberek számítása szerint a budapesti parkok, köztérek területe eléri a 12 millió négyzetmétert. főleg az új lakótelepeket és azok környékét füvesítik, ültetik be cserjecsoportokkal, illetve fákkal. nagyobb arányú parkosítást terveznek a 18. kerületi lakatos utcai, valamint a kelenföldi lakótelepeken. továbbra is a változatosságra, a díszítőelemek harmonikusabb elrendezésére törekszenek. a parkvédelemben fokozottabban kívánnak támaszkodni a társadalmi szervezetre, elsősorban az uttorócsapatok patronázsmozgalmának kiszélesítésére lenne szükség. a játszóterek továbbfejlesztésénél a tervek készítésébe bevonták a társadalmi szervezeteket és a pszichológusokat is, hogy a különböző korú gyermekeknek leginkább megfelelő játszószerkezet csoportosítsák az egyes, ugynevezett „mintajátszótereken,„ az első fővárosi mintajátszóter budán, a diószegi uton épül meg 1966-ban. /mti/

bb 4. jubileumok a nemzeti és a katona józsef színházban

1 s/tm szo fm

1965. december 14.

decemberben a nemzeti és a katona józsef színház idős repertoár-darabjából tartanak jubileumi előadást. a napokban adták elő a nagymező utcai színházban huszonötödösör mórlic zsigmond: uri-muri című színművét, amelyet egri istván rendezett, a főszerepet pedig kállai ferenc játssza. a hónap végén, december 23-án madách imre drámai költeménye, az ember tragédiája századszor kerül színre. a nagysikerű produkciót major tamás rendezésében sinkovits imrével, váradi nézővel és kálmán györggyel a főszerepekben az elmúlt színházi évad kezdetén a madách centenárium alkalmából újították fel. a darab azóta is nagy sikerrel szerepel a színház műsorán.

a katona józsef színházban marion endre rendező két munkája érkezik jubileumi előadáshoz. salamon pál: magadra kiáltás című mai témájú drámáját december 29-én adják elő a 25. alkalommal. ezt megelőzően, december 25-én pedig tennessee williams: az ifjúság édes madarának ötvenedik előadását tartják a kamaraszínházban. /mti/

-.-

-4-

mti

bb 5. fénymérővel az osztályterekben - vizsgálat a pécsi iskolákban a tanterem megvilágításáról

1 ms/tm szb zs

1965. december 14.

a pécsi orvostudományi egyetem közegészségtani intézetének munkatársai megvizsgálták a pécsi általános és középiskolai tanterem megvilágítását, s összesen 414 osztályteremben mérték meg szelencellás fénymérővel a megvilágítás erősségét.

mindössze a tanterem 9.1 százalékában találtak a korszerű követelményeknek megfelelő, legalább 150 lux erősségű megvilágítást. a tanterem felében, pontosabban 49.1 százalékában a megvilágítás erőssége 40 lux alatt volt, s további 25 százalékban is csak 41-80 lux. a tapasztalatok szerint különösen kedvezőtlen a helyzet a pécsi általános iskolákban, mert például a régebben épült iskolák tantermeinek 76 százalékában a megvilágítás szintje 40 lux alatt marad. nem sokkal kedvezőbb a középiskolai tanterem megvilágítása sem: korszerű, 150-300 lux erősségű megvilágítás csupán a tanterem 3.3 százalékában van.

hiba az is, hogy sok tanintézetben rossz helyre teszik a lámpákat. a fényforrások nem megfelelő elhelyezésének következtében például a pécsi iskolák tantermeinek 30 százalékában a tanulók egy részét a világítás kápráztatta, zavarta.

a kutatók rámutattak, hogy a korszerű fénycsővilágítás mind az egészségügyi, mind a gazdaságossági követelményeknek megfelel. opálgömbös izzólámpával megvilágított tanteremekben például az iskolapadok felszínén 44 lux volt a megvilágítás átlagos erőssége. megfelelő fénycsőves megvilágítással ugyanennyi energia fogyasztásával 200 lux körüli megvilágítást lehet biztosítani.

a vizsgálat tanulságai alapján pécssett már hozzákezdtek az iskolai világítás megjavításához. /mti/

-.-

bb 6. az akácnál is több mézet adó koreai fafajtát telepítenek a bakonyban

vid ká/tr szb ká

1965. december 14.

a bakonyban, ugod község határában sikeresen próbálkoznak a hazánkban eddig ismeretlen mézelő fafajta, az evódia meghonosításával. a koreai származású fa virága az akácnál is több mézet ad és az akác után virágzik. /folyt.köv./

-5-

mti

bb 6. /az akácnál is... 1. folyt./-- szb

a kiváló tulajdonságu fafajtára felfigyeltek a ménészek és szaporítóanyagot kértek az erdőgazdaságtól. az elmúlt hetekben 1 500 csemetét telepítettek el a bakony községeiben, s tavasszal ujjab evódia csemetéket kapnak a hegyvidék falvai. /mti/

bb 7. külföldi árukkal üzérkedett - öt hónapi szabadságvesztésre ítelték

1 bc/tr szb zs

1965. december 14.

versics istvänné szövetkezeti bedolgozó, budapesti lakos fél év alatt 13-szor járt csehszlovákiában és az ott felvásárolt áruk nagy részét itthon üzérkedéssel értékesítette. több mint hatezer forint illetéktelen haszonra tett szert ilyen módon. ezenkívül személyi igazolványának felhasználásával elősegítette, hogy csehszlovákiai ismerőse a magával hozott árukat értékesíthesse, s így meg nem engedett módon nagyobb forintösszeghez jusson.

a központi kerületi bíróság versics istvännét öt hónapi szabadságvesztésre ítélte és ötezer forint elkobzást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte. /mti/

bb 8. fekete tyúk - barna tojás

vid ká/sk szb ká

1965. december 14.

a devecseri állami gazdaság 16 tojóházát 66 000 tyukkal népesítették be. az állomány többsége a nyugatnémet schewer cég 208-as számmal jelzett hibridje, amely ugyan rendkívül jó hozamu, szép küllemű, de tojása a vékony mészhéj miatt könnyen törik és rövidebb ideig tartósítható. a gazdaság szakemberei ezért a lohmann és a schewer cégek legújabb hibridjeivel próbálkoztak. a különböző fajták versenyében a schewer 566-os számmal jelzett bizonyult a legjobbnak. a rendkívül nagytestű baromfit, amelynek súlya másfélszerese a nálunk elterjedt fajtákénak - hollófekete tollazat borítja. rendkívül jó a tojáshozama és a vastag, barnahéjú tojások minősége felülmúlja a hazánkban ismert fajtákat. /mti/

n

-6-

bb. 9. egy év alatt 50-60 millió forintos megtakarítás budapesten a tanácsi gazdálkodásban - további kiaknázatlan lehetőségekre mutattak rá a népi ellenőrök

1 di/tr/zs/gy/cz

1965. december 14.

előreláthatólag 50-60 millió forintot takarítanak meg az idén budapesten a tanácsok. az eredmény jórészt annak köszönhető, hogy - mint a népi ellenőrök tapasztalatai bizonyítják - a központi bizottság decemberi határozatainak alapján kidolgozott tervek és intézkedések sokhelyütt jól kamatoztak. így például a legkülönbözőbb területeken kiaknázatlan forrásokat, jelentős belső tartalékokat tártak fel és ezzel értékes megtakarításokat értek el.

a fővárosi tanács pénzügyi osztályának intézkedési terve alapján 12 millió forintnál is nagyobb értékű állóeszközt és egyéb, parlagon heverő készletet kutattak fel és bocsátottak a népgazdaság rendelkezésére. ennek azonban csak kis részét, valamint több mint egyharmadát hasznosították a vizsgálat időpontjáig. a fővárosi tanács egészségügyi osztálya hatmillió készlet átcsoportosításáról gondoskodott. ennek egy részét az új intézmények, így például az apáthi utcai kórház, a xx. kerületi gyermekkórház, valamint az egészségügyi szakiskolák felszerelésére, ellátására fordították. az is figyelemreméltó, hogy a lászló kórház gyógyszer-tárának laboratóriumában megszervezték a különböző infúziós és egyéb oldatok házi előállítását, amivel évenként több mint 600 000 forintos megtakarítást érhetnek el, s a felszabaduló összeget más célokra fordíthatja a kórház.

a népi ellenőrök megállapították többek között, hogy a határozat megszületése óta 130-cal csökkentették a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok szakigazgatási szervei, illetve intézményei dolgozóinak számát. a felszabaduló beralapot azonban nem zárolták, hanem egyéb kiadások fedezésére tartalékolták. csak részben érték el céljukat azok az intézkedések, amelyek az állományon kívüli beralap 10 százalékának megtakarítását szolgálták, mert nem csökkentették kellőképpen a részfoglalkozásu alkalmazottak számát.

/folyt. köv./

8.05/-n

-7-

MZ

bb. 9./egy év alatt.... 1. folyt./ gy

a népi ellenőrök számbavették azt is: mi csökkentette a takarékosági intézkedések hatását és akadályozta a helyes elvek még szélesebbkörű megvalósulását. szövezték például, hogy jónéhány kerületi szakigazgatási szerv és különböző tanácsi intézmények egy sor semmitmondó formális pontot is felvett programjába, s az általános célokat nem is támasztották alá megfelelő intézkedésekkel. találkoztak ésszerűtlen takarékosággal is. Újpesten az egyik leányiskolában például egy hosszabb ideig be- tegeskedő nevelő helyettesítését osztályösszevonással „oldot- ták meg,,. más tanítézetben úgy akartak 240 munkanapot „meg- takarítani,, , hogy nyolc pedagógus - a különböző egyetemek és főiskolák esti, illetve levelezőtagozatának hallgatója - lemond- dott tanulmányi szabadságáról.

a vizsgálat bebizonyította, hogy a fővárosban még mindig a felújítások tervezésénél és lebonyolításánál vétenek a legtöb- bet a takarékoság, az ésszerű gazdálkodás elvei ellen. jó- néhány kerületben nincs átgondolt távlati terv a munkálatok sor- rendjére, nem koncentrálnak az erőforrásokat és sokszor becslés- sel állapítják meg a várható kiadásokat. emiatt nem egyszer zök- kenők akadályozzák a kivitelezést, az is előfordul, hogy bár fel- vették a tervbe, és a szükséges pénz is félretették, felborul a program, elmarad egy-egy feladat megoldása. a felszabaduló ösz- szegeket azután „mentsük, ami menthető,, jelszóval, szétapróz- zák a különböző szakigazgatási szervek között. a fővárosi ta- nács népművelési osztályának a színházak felújítására szánt, több mint hárommillió forintos idej keretéből például mind- össze 60 000 forintot fordítottak az eredeti tervekben szereplő célokra. tervbe vették többek között a madách kamaraszínház teljes felújítását, ugyanakkor nem teremtették meg a munkála- tok feltételeit.

a vizsgálat anyagát a népi ellenőrzés előterjesztése alap- ján a fővárosi tanács legutóbbi ülésén napirendre tűzték, el- fogadták. ezenkívül további intézkedéseket tesznek a hibák kija- vitására./mti/

..

M

8.12/-n

-8-

bb. 10. sikeres kísérletek a danulonnal - a jövő évben 600 tonna hazai szintetikus szálát dolgoz fel a kötszövőipar

1 sz/tné/vg/gy/bs

1965. december 14.

az alapanyagimportra szoruló textilipar számára nagy jelentő- ségű, hogy második ötéves terve során megteremtődött a szinté- tikus szálak hazai gyártásának bázisa, nyergesujfalun megépült az ugynevezett danulonszál-gyár. az ott elkészült első gyártmá- nyok feldolgozásának kísérletei a különböző textilgyárakban most folynak.

a danulont nagy mennyiségben dolgozza majd fel a kötszövő- ipar, felhasználja a szintetikus felületű ugynevezett platiro- zott tréningruhákhoz, és a harisnyagyártáshoz is. a harisnya- gyárban folytatott kísérletek után a 20-as szálvastagságú, te- hát meglehetősen vékony harisnya viselési próbái is megkezd- dtek. az eddigi ellenőrzések azt mutatják, hogy a danulon harisnya tartóssága ellen nem lehet semmi kifogás, csupán azt hiányolták a szakemberek, hogy nem elég matt és kérték, hogy a jövőben kevésbé fényes szálát állítsanak elő. ez egyébként nem olyan hiba, amelyen ne tudnának segíteni. a danulon egy ré- szét, mielőtt a harisnyagyárba kerül, kreppesítik, vagyis nemesi- tik, hogy aztán kreppnylon férfi és gyermekzokni készülhessen belőle.

a jövő évben a tervek szerint 600-tonna hazai danulon szálát dolgoz majd fel a kötszövőipar. az új alapanyag felhasználására fokozatosan térnek át, ezt megköveteli az is, hogy egyszerre kétféle vastagságú fonalat bocsát ki a nyergesujfalui gyár, és meg kell várni, míg a különböző vastagságokból megfelelő kész- letekkel rendelkeznek. addig is azonban - már az év első felé- ben is - jelentős devizamegtakarítással jár az új hazai, szinté- tikus szál felhasználása./mti/

..

bb. 11. a laser-technika új eredménye a hologramm

1 tz/j/vg/gy/bs

1965. december 14.

a laserek legújabb alkalmazási lehetőségeiről hangzottak el előadások az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület leg- utóbbi előadóülésén.

/folyt. köv./

8.16/-n

M

-9-

bb. 11./ a Laser-technika.... 1. folyt./ gy

a Laserről, erről a szik nyaláiban összefogott fénysugárról a közvéleményben számos téves elképzelés terjedt el. a valóság az, hogy a laser nem „halálsugár”, igen fárasztó, hosszadalmas műveletek nélkül sem halálos sebet ütni, sem atomrakétát a levegőben felrobbantani, sem repülőgépet, tankot felgyújtani nem lehet vel. mindezt más módon könnyebb elérni. ezzel szemben a laser igenis képes sok egyéb, másképpen meg sem oldható feladat elvégzésére. Lehet vércéit, üveget, gyémántot lyukasztani, az űrrakéták őrrát védő kupot a minden más eljárás számára megmunkálhatatlanul kemény anyagból kivágni, a visszhanghoz hasonló eljárással nagy távolságokat, illetve igen lassu mozgásokat rendkívüli pontossággal mérni, stb.

a laser-technika legújabb, szinte elképesztő eredménye azonban - amint az előadói úléseken deák László, a magyar tudományos akadémia műszerügyi szolgálata kutatófilm-részlegének mérnöke kifejtette - az úgynevezett hologramm, vagyis olyan film elkészítése, amelyet egyetlen géppel egyetlen pontból vesznek fel, mégis bizonyos esetekben egy 180 fokos félkör minden pontjáról „szemben”, mutatja a felvétel tárgyát. pedig még csak lencse sem kell hozzá.

√-Zonyos

az eljárás lényege az, hogy a laser-sugarat megfelelően elhelyezett tükrökkel két ágra választják szét. az egyiket közvetlenül a filmre terelik, a másikat pedig a felvétel tárgyának irányítják, hogy onnan verődjen rá a filmre. az utóbbi félsugár természetesen kisebb vagy nagyobb késéssel érkezik a tárgyról a filmre aszerint, hogy rövidebb, vagy hosszabb utat kellett-e megtennie, tehát hogy milyen messze volt a fényforrástól, illetve a filmtől az a pont, amelyről visszaverődött. magán a filmen ezeknek az időkülönbségeknek a jelei, rövidebb-hosszabb vonalak láthatók, a rajz tenát még csak nem is emlékeztet a felvétel tárgyára. a laser-sugár különleges - a felvételre emlékeztető alkalmazásával azonban a filmet „vissza lehet fordítani”, a szem számára is érhető képpé. s akkor az ernyőn olyan kép jelenik meg, amelyet eddig csak plasztikus elköltásokon lehetett látni. ha például egy fejről szemben készítenek hologrammot, a megfelelően elhelyezett képernyőn a jobb és bal arc is úgy jelenik meg, mintha a felvevőgép azzal állt volna szemben, sőt mintha 180 fokos ívben körüljárta és közben minden pontból lefényképezte volna a modellt.

/folyt. köv./

8.22/-n

-10-

Mue

bb. 11. / a Laser-technika..... 2. folyt./ gy

nálunk a műszerügyi szolgálat kutatófilm-részlege kezdett foglalkozni ezzel a különleges „fényképezéssel”, bár a hologramm készítése jellegzetesen a gázlaserek „hatáskörébe”, tartozik, amint az előadó elmondotta, a magyar kutatóknak másodpercenként 2,5 milliós felvételi sebesség esetén rubinlaserrel is sikerült hologrammot készíteniök. a felvételt képernyőre kivetíteni még nem volt módjuk, de az összes jelek arra mutatnak, hogy a felvétel sikerült./mti/

bb. 12. jövőre újabb kétezer Lengyel-gyártmányu vagonnal gyarapszik a máv kocsiparkja

1 sz/tnó/vg/gly/bs

1965. december 14.

a vasuti közlekedésre hátruló egyre nagyobb feladatok szükségessé teszik, hogy a külkereskedelem import útján gondoskodjék a kocsipark bővítéséről. a beszerzéssel megbízott nikex vállalat ez évben nagymennyiségű vasuti kocsit vásárolt külföldről. romániaiából 900 tehervagont importált a vállalat. az ndk-ban 100 hűtővagont kötött le, bulgáriából pedig 300 tehervagont rendelt. jugoszláviából 100 nagyrakfelületű fedett vagon érkezik. a nikex egyik legnagyobb vasuti jármű szállítója a lengyel külkereskedelem. a lengyel ipar ez évben 1 200 vasuti kocsit gyártott a máv részére és a nikex szintén lengyelországban a jövő évi szállításra 2 000 szénszállító vagonot kötött le. a nikex szakértői a bolgárokkal 150 darab négytengelyes nyitott tehervagon beszerzéséről tárgyalnak, ugyancsak jövő évi szállításra.

a máv részére történő beruházásoknál jelentős helyet kapott az importban a mozdony-beszerzés, a szovjetunióból ez évben 52 diesel-elktromos mozdonyt vásárolt a nikex és 1966-os szállításra 30 mozdony vásárlására írtak alá szerződést a napokban. a közelmultban kötöttek le az ndk-ban a vasut számára egy 125 tonnás vasuti mentődarut, amelyet - esetleges baleseteknél tudnak használni, de jól alkalmazható a vasuti hidak építésénél is./mti/

--

8.30/-n

-11-

Mue

bb. 16. képzőművészeti kiállítások hódmezővásárhelyi tanyavilágában
vid sk/fm/gy/cz

1965. december 14.

a hódmezővásárhelyi petőfi művelődési ház képzőművészeti szakkörei, az idei télen több kiállítást rendeznek a város 80 000 holdas tanyavilágának központjaiban. harminc festményből és szoborból összeállított vándor-tárlatukat elsőnek a dózsa tsz-ben mutatták be. a művészi alkotások többsége a környékbeli paraszti lakosság életét és munkáját ábrázolja.

a téli tanyai tárlatok érdekessége, hogy a bemutatott festményekről, szobrokról előadásokat is tartanak az érdeklődőknek a hódmezővásárhelyen élő festőművészek./mti/

bb. 19. makkacukor nagyságu relék a kis motorok távirányításához
vid gö/ki/gy/bs

1965. december 14.

a budai járási háziipari szövetkezetben az idén 150 000 darab, a gyufásdoboznál is kisebb elektromotor készül. a gyermekjátékok és ipari televíziós kamerák mozgatására használt motorparányokat bedolgozók - többségük budaörsi háziasszony - készítik. az 59 gramm súlyú motor összeállítása 21 munkafázisban történik, s ebből tizenhatot a bedolgozók végeznek el. csaknem száz asszony foglalkozik az alkatrészek szerelésével. munkájukkal igen elégedettek a szövetkezetben, mert a motorok 300 órai folyamatos használat után is kifogástalanul működnek. a szövetkezet vezetői kiszámították, hogy ha ezt a motormennyiséget „házon belül”, akarnák elkészíteni, akkor új üzemszerekre volna szükségük és dolgozók számát is növelniük kellene.

a miniatűr-család nemrég újabb taggal gyarapodott. a makkacukornál valamivel nagyobb, 6 gramm súlyú relékét a kis motorok drótnélküli távirányításához használják. az apró jelzőkből tízezer készül az év végéig, ezért egyelőre csak 30 bedolgozó háziasszony vesz részt gyártásukban. a 10 millió kapcsolásra garantált relékből a jövő évben már ötvétezer készül s ez ismét újabb háziasszonyoknak jelent majd kereseti forrást./mti/

9.48/-n

-12-

bb. 17. új művelődési ház épül kétvölgy és farkasfa vend. községekben

1965. december 14.

vid tr/fm/gy/cz

új művelődési ház épül a szentgotthárdi járás két vend-nemzetiségű községében kétvölgyön és farkasfán. az egyenként több mint kilencszázezer forintos költséggel létesülő, azonos elrendezésű művelődési házakban hivatali helyiséget kapnak a községi tanácsok és az orvosi rendelő is. külön helyisége lesz az épületben a párt- és a kisz-szervezeteknek, s a községi könyvtárnak. a százötven személyes klubterem színelőadásokra és filmvetítésekre egyaránt alkalmas lesz. az épület udvari részén nyitott terasz és táncter is létesül./mti/

bb. 20. jövő év elejétől a borsodi ércelőkészítőművet építi az erzsébet-hid óriásdaruja

1965. december 14.

vid lk/szf/gy/bs

a diósgyőri és az ózdi nagyolvasztó megfelelő minőségű, eleve gendő mennyiségű betétanyaggal való ellátására sajkókeresztúron épülő borsodi ércelőkészítőműnél megkezdtek az annakidején a budapesti erzsébet-hid építéséhez használt óriásdaru szerelését.

a 72 méter magas, egyszerre 25 tonna súly emelésére alkalmas daru szerelése több hétig tart. a darut elsősorban az új kohászati üzem legnagyobb és legfontosabb üzemszereinek, a 65 méter hosszú, 54 méter széles és 40 méter magas darabosító csarnok vasszerkezeti elemeinek a beemeléséhez használják majd. ebbe az üzemszerebe ugyanis nagy vasszerkezeti elemek százait építik majd be, összesen 3 000 tonna súlyban. a több mint 160 tonnás óriásdarut a darabosító csarnok méretével azonos hosszúságú sínpáron mozgatják majd. a sínpár egy részét, különleges nagy-teherbírással aljzattal már lefektették. ezt megelőzően a földtani és geodéziai kutató intézet munkatársai radioaktív szondákkal talajszilárdsági vizsgálatokat végeztek, hogy a hatalmas berendezés üzemszere közben ne süllyedjen.

az óriásdaru szerelését előreláthatólag ebben a hónapban befejezik és a terv szerint a jövő év elején megkezdik vele a munkát./mti/

9.55/-n

-13-

bb 14. megkezdtek az első házgyári panelekből épülő „iskola”-lakóház összeszerelését

1 sb/lk/m/vg

1965. december 14.

a kelenföldi lakótelep tizemeletes házgyári lakóháza lesznek a panelekből összeszerelt legmagasabb épületek az országban. ezért a budapesti házépítő kombinát dolgozóinak meg kell tanulni, gyakorlatot kell szerezni a magas házak összeszerelésében, sokkal pontosabban kell ugyanis összeilleszteni a magas házak elemeit, mint a szokásos három-négyemeletes épületek nagyblokkjait, vagy paneljeit. a tanulást viszont elővigyázatosságból nem mindjárt a tiz, hanem csak négyemeletes ház összeszerelésével kezdik.

a kelenföldi lakótelepre nem terveztek négyemeletes lakóépületet, ezért a házépítő kombinát szerelőinek „iskola”-lakóháza a budafoki kísérleti lakótelepen épül fel, ahol a korábbi program alapján egyébként is szükség van ilyen épületekre. a próbázemelés tartó házgyár első falpaneleiből most már sor került a négyemeletes próbaház falainak összeállítására. a szigorú gyártási és szerelési előírásoknak megfelelően gondos és pontos munkát végeznek, hogy az építőiparban általában elfogadott több centiméter helyett csak legfeljebb néhány milliméter legyen az eltérés a panelek méretében és az összeillesztés hézagaiban. nemcsak a szerelést, hanem a kombinát próbaházában először felhasznált újfajta burkoló- és szigetelőanyagok, szerelvények, beépített bútorok elhelyezését is meg kell tanulni, egyúttal ki kell próbálni ennek az összetett, bonyolult munkának szervezetét, ütemterveit is. a budafoki próbaház elemeinek összeállítása néhány hét múlva befejeződik, s az itt szerzett tapasztalatok alapján a kelenföldi lakótelepen is még a télen hozzáfognak az első három tizemeletes házgyári lakóépület összeszereléséhez. /mti/

9,00/-n

1047 Zsel

-14-

bb 13. tizenkét országba szállítják a magyar szárított gombát - az ideai favorit a trombitagomba

1 cs sk vm ká

1965. december 14.

több mint 100 mázsa szárított gombát tárolnak az erdei termék vállalat újpesti raktáraiban: a magasra rakott fehér túllzsákok illatos tartalmát sokszáz vagonnyi erdei gombából készítették. 12 ország 14 cégének, illetve vállalatának, köztük az amerikai egyesült államokba, kanadába és ausztráliába is szállítanak rendszeresen a magyar erdőkben termelt értékes gombákból. legkelendőbb a szárított vargánya, amelyből például az usa-nak legutóbb 500 kilót küldtek és további 1000 kilóra máris megkapták a megrendelést. de jó devizát hoz, - főleg a nyugateurópai országokból - a kékhátú galambgomba, a rókgomba és az ideai favorit: a nálunk sötét trombitagomba néven ismert, de csak ritkán gyűjtött, értékes és igen ízletes faj. ez utóbbiból 1200 mázsát gyűjtöttek, zömmel a nyugat-dunántuli erdőkben. magyar specialitás a hófehér színű tejgomba, amely csak nálunk terem és a világ legízletesebb gombafajának tartott bogyaizló csiperke. ez utóbbi a bogyaizló melletti gógal erdő mintegy 200 holdján terem. az idén is kereken 300 mázsát gyűjtöttek az alig kabátgomb nagyságu apró gombából. /mti/

bb 15. öt év alatt több mint 60 százalékkal nőtt a falusi könyvforgalom

1 kz vm ká

1965. december 14.

a szövosz igazgatósága a második ötéves terv kezdetén azt a célt tűzte a földművesszövetkezetek elé, hogy 1960 és 1965 között az 1955. évinek kétszeresére növeljék a falusi könyvforgalmat. a feladat végrehajtása során a földművesszövetkezetek mindenekelőtt bizományos hálózatukat terjesztették ki. jelenleg már csaknem 9.000 állandó bizományosuk működik, s így most már nincs az országban olyan község, ahol ne volna szervezett és állandó könyvvarusítás. egyidejűleg korszerűsítették a vidéki könyvesboltokat is. e célra körülbelül 4 millió forintot költöttek a tervidőszakban. 1961-től kezdődően minden évben megrendezték az őszi megyei könyvheteket. a falvak kulturális életének e nagy eseménye az évek során széleskörű társadalmi ügyé vált. megszervezésében és lebonyolításában az idén már az összes társadalmi- és tömegszervezetek, valamint a helyi tanácsok is résztvettek. az évenként ismétlődő könyvhetek időszakában a legkisebb településekre, sőt a tanyákra is eljuttatták a könyvet. intézkedtek a termelőszövetkezetek könyvellátásának megjavításáról is. minden megyében van már olyan földművesszövetkezeti könyvesbolt, amelynek legfontosabb feladata a termelőszövetkezetek folyamatos tájékoztatása. /folyt.köv./

9.05/-n

1052 Zsel

-15-

/bb 15. öt év alatt....1.folyt./vm

az egész országra kiterjedően megszervezték a vevőszolgálatot, a szolgálat díjtalanul felkutatja - antiquar példányban is - a falusi olvasók által igényelt szépirodalmi, vagy szakkönyvet. több ujszerű, a falu igényeihez alkalmazkodó eladási formát is bevezettek. ezek között különösen bevált az úgynevezett „becsületkosár”, a házról-házra vándorló, könyvvel rakott kosárból mindenki kiszolgálja magát. ezrével rendeztek szak-és szépirodalmi könyvankétokat, író-olvasó találkozókat. felhasználták a könyv népszerűsítésére az olyan lehetőségeket is, mint például a könyv-bálak, vagy pedig a könyv-tombolák. mindezek eredményeként a falusi könyvforgalom állandóan emelkedett. 1961-ben 10.6, 1962-ben 23,5 1963-ban kerekén 40, 1964-ben 53.3 százalékkal volt magasabb az 1960. évinél, s a tervezettnél egy évvel korábban meghaladta a 123 millió forintot, vagyis a tervidőszak végére kitűzött 1955. évi forgalom kétszeresét. az előzetes felmérések szerint az idei falusi könyvforgalom 61,5 százalékkal lesz magasabb az 1960. évinél, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy az idén kerekén 130 millió forintot költött a falusi lakosság könyvre. az 1960-1965 közötti évenkénti átlagos emelkedés értéke kerekén 10 millió forint, az egy főre jutó vásárlások pedig - ugyanebben a viszonyításban - 13,24 forintról 22,50 forintra emelkedtek. ez a fogyasztás azonban még mindig messze elmarad a városok és az iparvidékek mögött./mti/

bb 18. eredeti izsó miklós szobrok, munkácsy-rézkarok a sárospataki iskolamuzeum gyűjteményében

vid j vm fm 1965. december 14.

az egykori híres sárospataki kollégiumban értékes és látványos iskolamuzeum működik. a több mint 200 esztendő épületben mintegy 15 ezer régészeti, iskolatörténeti, egyházi és népművészeti tárgyat őriznek. ezek között van Lorántffy Zsuzsanna 1650-es években hímzett urasztalterítője, valamint a világon szinte egyedülálló, olajmécsessel működő laterna magica, amelyet Simándi István, az iskola hajdani nagyhirű professzora az 1700-as évek elején vásárolt külföldön. a különböző emléktárgyak nagyobb részét a kollégium volt tanárai és diákjai ajándékozták a muzeumnak. így például azt a szépművészeti gyűjteményt is, amelyben mintegy 1550 szobor, kisplasztika, olajfestmény, rajz és rézkarc látható.
/folyt.köv./

9.10/-n

1101 Zeln

-16-

/bb 18. eredeti...1.folyt./vm

az alkotások egyrésze híres mesterektől származik. a pataki kollégiumban tanult többek között izsó miklós szobrászművész, akinek célja saját bevallása szerint az volt: „a nép életéből választani tárgyamat, hogy magyar szobrászatunk legyen”, ezt a törekvését maradéktalanul végrehajtotta és halála után özvegye hat szobrot ajándékozott az iskolának. ezek között szerepel a „furulyázó pásztor”, című kompozíció, amelyet münchenben alkotott, valamint a „táncoló lány”, a „részeg kortes”, című műve és fáy andrás-ról készült fehérmárvány mellszobra. a muzeum birtokában van munkácsy Mihály négy rézkarca is, amelyet a nagy magyar művész párizsból küldött a pataki diákoknak. ezenkívül Carracci Agoston olasz festőművésztől 50 eredeti metszetet, barabás miklóstól több arcképet, székely Bertalántól pedig pataki vonatkozású rajzot, vagy miklós szobrásztól pedig egy 1800-as években készített Comenius-mellszobrot őriznek. ezeket a képzőművészeti alkotásokat időnként kiállításokon mutatják be./mti/

bb 30. kétszakmás asszonyok pécselt: csibekeltetők és „gombakeltetők”, egy személyben

vid ká sk vm 1965. december 14.

a pécsi baromfikeltető üzem növelőipari pótszakmát tanulnak: a „gombakeltetést”, a megyei mezőgazdasági vállalat ugyanis, amelyhez a keltetőüzem tartozik, gombatelepeket létesít Pécs környékén. a közelben levő Üszögpusztán és Pellérdén - régi, kihasználatlanul álló pincékben - mintegy másfélszer négyzetméternyi területen már meg is kezdték a termelést. előreláthatóan karácsony és újév között szedik le az első termést. további pincék felkutatásával és betelepítésével legalább 3000 négyzetméterre növelik a gomba termőterületét a város ellátó övezetében. ezzel egyrészt biztosítják Pécs gombával való bőséges ellátását, másrészt munkát adnak a keltetőüzem dolgozóinak a holtidényben. az őszi-téli hónapokban ugyanis, amikor a keltetés szünetel vagy csak kis mértékű, a szakképzett törzsgárgo egy részét kényszerszabadságra kellett küldeni. a gombapincékben viszont a keltetés számára holt időszakban van a legtöbb munka, tehát a két üzemág jól kiegészíti egymást./mti/

bb 32. infralámpa-csokrok autódukkózás szállítására

vid lk vm szf 1965. december 14.

a hódmezővásárhelyi elektrofém KtSZ utnak indította új gyártmányának, az infralámpának első száz darabból álló sorozatát külföldre. egy-egy forgatható állványra hét infraéglőt szerelnek fel csokorszerűen. az infralámpa-csokrokat sérült gépkocsik dukkózás utáni szállítására használják. az állvány magassága toldalékkal kétszeresére növelhető, így a lámpák autóbuszok szállítására is használhatók. jövőre újabb nagy tételeket gyártanak a lámpákból exportra és a hazai gépjárműjavító üzemeknek./mti/

9.16/-n
1104 Zeln

bb 25. a 20 éves rendezési terv alapján megfiatalodik a 2000 éves szombathely

vid/j/m/fm

1965. december 14.

száz évvel az első szombathelyi városfejlesztési terv megszületése után elkészült a vasi megyeszékhely legújabb, 20 évre szóló városrendezési terve. a 2000 éves múltu, de főleg a középkorban kialakult város eredeti kompozícióján nem változtat lényegesen a terv. alkalmazkodik a barokk és eklektikus stílusu történelmi központhoz. változatlanul ez lesz a mintegy 90.000 lakosra fejlesztendő város társadalmi, kulturális és kereskedelmi centruma. itt a következő években minden igényt kielégítő bevásárlóutat hoznak létre. a világhírű isis-szentély környékét átépítik. a korszerűtlen házak helyén új szállodát, zeneiskolát, hangversenytermet létesítenek. városiasabb jellegű szombathely szíve, a köztársaság tér, amelyet többek között modern közvilágítással láttnak el.

a városközpont köré telepítik a négy új alközpontot. a derkovits-városrész már épül. 1970-ig 3200 lakás, abc-áruház, óvoda, bölcsőde, iskola, boltok, kulturális és egyéb középületek létesülnek.

a teherpályaudvar, a hunyadi, a tolbuhin ut és egy sportpálya által határolt részen nagy munkásnegyed alakul ki, közel az ipartelepekhez, illetve a városközponthoz. négytizenegy szintes lakóépületek, otp sorházak, kulturális létesítmények, áruház, gyógyszertár, szolgáltatóház, vendéglátókömbinát, óvoda, bölcsőde, általános és középiskola, öregek háza kerül e helyre a következő évtizedekben.

több tízmillió forintos költséggel korszerűsítik a közlekedést, az uthalózatot, a közműveket, a csatornarendszert, a perint-patak partján kollégiumi városrész bontakozik ki. első épületébe már jövőre beköltöznek a tanítóképző intézet hallgatói.

az oladi dombon alakítják ki az üdülő- és pihenőnegyedet. a csónakázó- és korcsolyázótó, a strand, a termálfürdő, a lovasiskola, a kemping, a szabadtéri néprajzi múzeum, a tóvendéglő közelében vállalati és magánüdülőket, hétvégi házakat, ródlipályát, uttorútábort, sportstadiont építenek. /mti/

9.26/-n

1107 Zselw

-18-

bb. 21. elkészült a fűthető takaró mintapéldánya

vid gö/ki/gy/bs

1965. december 14.

budaörsön, a budai járási háziipari szövetkezetben elkészült a fűthető takaró mintapéldánya. a két flanel-takaró közé bedolgozott, gondosan szigetelt spiráldrótok 40 fokos meleget árasztanak, amelyből azonban csak 20 fok jut a takaró alá, másik fele a szobát fűti. a háztartási árammal működő melegítőket fokozatkapcsolóval látták el, hogy teljesítményét szabályozhassák. az áramütés veszélyét ötletes módon szüntették meg. ha valamelyik huzal eltörik, mindkét oldalon összezsugorodnak a szálak, s a drótvégek között távolság keletkezik. miután megszakadt az áramkör, természetesen a takaró „fűtése” nem működik. a budaörsiek már csak a szabványügyi hivatal döntésére várnak, hogy megkezdhessék a fűthető takarók sorozatgyártását. /mti/

bb. 22. gyümölcsfa számlálás szabályokban

vid ká/sk/gy/la

1965. december 14.

a szabócs-szatmár megyei földművelésszövetkezetek leltárt készítettek a háztáji és egyéni gazdaságok gyümölcsfa állományáról. a felmérések szerint a háztáji és házkörűli kertekben csaknem egymillió különböző fajtájú gyümölcsfa terem, de ezeknek csupán egyharmadát kezelik rendszeresen. az elhanyagolt kertek zöme a felső-tisza mentén, főként az árterekben található. kiszámították, hogy az elhanyagolt kertek kellő gondozás esetén évenként 12 millió forint jövedelmet adhatnának, jelenlegi termésük értéke viszont még a kétmillió forintot sem éri el. a földművelésszövetkezetek jövőre ezekre a területekre is kiterjesztik a növényvédelmi szolgálatot. metsző, permetező brigádokat alakítanak, kisméretű állomásokat létesítenek a falvakban. az új évben már több mint kétezer háti, tíz targoncás és két motoros permetező gép segíti a háztáji gazdaságok növényvédelmi munkáját. /mti/

9.20/-n
1014 Zselw

-19-

bb. 23. vadnyulfarm kunbaján

vid ká/sk/gy/La

1964. december 14.

a kunbajai állami gazdaság rezervátumában a fácán és a fogoly mesterséges tenyésztése mellett megkezdtek a vadnyul zárt tartását is. erre a célra külön vadnyulfarmot építettek. az eddigi tapasztalatok szerint a vadnyul jól alkalmazkodik a zárt viszonyokhoz, s zavartalan környezetben több utód nevelésére képes, mint a szabadban. a nyulfarm alkalmazkodik a természetes viszonyokhoz, minden nyul külön „lakást”, kapott, s a ketrecek egy méter mélyen a földbe építettek. gondoskodtak arról is, hogy fiatal után a kicsinyek buvóhelyet találjanak a ketrecekben. rezervátum területén most fogják be a nyulakat, s mintegy 800 élővadból választják ki a 30 továbbtenyésztésre alkalmas anyát./mti/

bb. 24. hatvan győr megyei termelőszövetkezet köt szerződést teljes műszaki kiszolgálásra a gépjavító állomásokkal,

vid ká/tr/gy/La

1965. december 14.

győr megyében két évvel ezelőtt vezették be kísérletképpen néhány termelőszövetkezetben a teljes műszaki kiszolgálást erő- és munkagépekre. a gépjavító állomások ezekben a közös gazdaságokban előre megállapított összegért elvégezték az erő- és munkagépek fő javítását, karbantartását, kijavították a váratlan meghibásodást. az így ellenőrzött gépek csaknem egész évben munkaképesek voltak, fenntartásuk kevesebbe került, mintha esetenként javították volna. a kedvező tapasztalatok alapján 1966-ra már hatvan győr megyei közös gazdaság köt teljes műszaki kiszolgálásra szerződést a gépjavító állomásokkal./mti/

bb. 26. tanácsválasztási előkészületek hortobágyon

vid hné/fm/gy/cz

1965. december 14.

a népköztársaság elnöki tanácsának határozata értelmében január 1-től község lesz a hortobágy. hetek óta folynak az előkészületek a december 19-i tanácsválasztásra; a népfront szervezésében a pusztában 32 helyen megtartották a jelölógyűléseket, s mindössze egy helyen nem fogadták el a népfront jelöltjét. elkészült a választópolgárjok névjegyzéke, amely szerint a hortobágyon 782 választópolgár van. december 19-én hét szavazóköri gyűlésen adják le szavazataikat a jövőre új község lakói. a jelölógyűlések tapasztalatai azt igazolják, hogy a hortobágyiak örülnek annak, hogy községgé alakult a puszták./mti/

9.33/-n
1117 Leli

-20-

bb. 27. hőálló kenőzsirt állítottak elő veszprémben

vid lk/szf/gy/bs

1965. december 14.

a veszprémi magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézetben újfajta kenőzsirt állítottak elő. a termék érdekessége, hogy kétszáz fokos, vagy ennél magasabb hőmérsékleten is megfelelő kenést biztosít a gépek forgóalkatrészeinek. az ilyenfajta, ugynevezett hőálló kenőzsirt eddig külföldről szerezte be a hazai ipar.

a veszprémi kutatóvegyészek kidolgozták a gépzsir gyártástechnológiáját is. a ~~vizsgálatok~~ vizsgálatok során svéd csapágyak kenésére használták az új anyagot. a próbák alatt nagy hőmérsékleten száz millió fordulót tettek a kísérleti csapágyak. az adatok szerint a hőálló gépzsir minden tekintetben felveszi a versenyt a hasonló célra gyártott külföldi termékekkel.

a kísérletek során üzemi próbákat is végeztek a budapesti pamutnyomó vállalatnál, ahol a legjobban igénybe vett csapágyak is könnyen futottak a veszprémi új kenőzsirral./mti/

laboratóriumi

bb. 28. jövőre az új lakások 95 százalékát előregyártott blokkokból szerelik össze és kohósalakból öntik ki a borsodi építő

vid lk/szf/gy/bs

1965. december 14.

a borsod megyei építőipari vállalat műszaki vezetői megkezdtek az előkészületeket a jövő évi feladatokra. a beruházókkal történt tárgyalások alapján 1966-ban miskolcon, ózdon, sajszentpéteren és a tiszaszederkényi újvárosban előreláthatólag több mint 1 300 lakást építenek. az új otthonoknak 95 százalékát - figyelembe véve a növekvő létszámihiányt - fokozottabb gépesítéssel és az új technológiák szélesebb körű alkalmazásával, előregyártott blokkokból szerelik össze, vagy naposított kohósalakból öntik ki. az új lakások mellett számos középületet, üzemet és iskolát is építenek. így - többek között - jövőre adják át aggtelek új, korszerű szállodáját, amely 200 vendég befogadására lesz alkalmas és a miskolci palóczy utcai új iskolakombinátot. az új intézményben 400 személyes leánykollégiumot, ezer adagos gépesített konyhát, éttermet és 12 tantermes gimnáziumot rendeznek be.

/folyt. köv./

9.40/-n

1121 Leli

-21-

bb. 28./jövőre az új lakások.... 1. folyt./ gy

a diósgyőri kilián lakótelepen körülbelül 50 millió forintos költséggel megkezdik miskolc új tejlüzemének, alsózsolca határában pedig borsod első házgyárának az alapozását. ebben a gyárban a szovjetunióból vásárolt berendezésekkel évente 3 800 lakás összeszereléséhez elegendő, ablakokkal és ajtókkal ellátott falnagyságu panelokat készítenek majd. az új üzem a tervek szerint 1969-ben lép be a termelésbe.

az 1966-ra tervezett új lakások közül a dolgozók mintegy hat-
száznak az építését megkezdték, hogy az első új otthonok átadá-
sára már a jövő év elején sor kerülhessen./mti/

bb. 29. különleges óravizsgáló szekszárdon

vid lk/szf/gy/bs

1965. december 14.

a legutóbbi nemzetközi vásáron bemutatott svájci óravizsgáló műszerrel gyarapította mechanikai műhelyét a szekszárdi vasipari vállalat. a vibrograf nevű készülékkel pillanatok alatt pontosra állítják be a siető vagy késő órákat. az elmés műszer gyorsan felderíti az órák hibáit, s a javítóknak nem kell azokat szétszedni a pontatlanság megszüntetése végett. a vibrograf apró mikrofonszállal felerősíti a karórák hangját is és így hallásra megállapíthatják azok szerkezeti hibáit.

a vállalat műhelyében legfeljebb öt perc alatt pontosra igazítják bárkinek a karóráját. a vibrograf segítségével eddig mintegy ezer órát javítottak meg a korábbinál sokkal gyorsabban.
/mti/

bb. 31. kossuth-szoba debrecenben

vid gg/fm/gy/cz

1965. december 14.

a debreceni déri múzeum összegyűjti azokat az emlékeket, amelyek kossuth lajos debreceni tartózkodásával kapcsolatosak. a múzeum tervbe vette, hogy jövőre kossuth-emlékszobát rendez be. az összegyűjtött anyagból./mti/

9.45/-n

1123 2rel

-22-

bb. 33. próbaidős tsz-tagok dunaföldváron

vid ká/sk/gy/la

1965. december 14.

a dunaföldvári termelőszövetkezetek jó esztendőzt zárnak, előreláthatólag a tervezettnél is többet fizetnek a zárszámadás-kor. különösen a virágzó tsz-ben szépek az eredmények, s ebben részesek a tsz próbaidős tagjai is. a szövetkezetben ugyanis többen jelentkeztek tagfelvételre még a tavasszal. a szövetkezet gazdái azonban alaposan megnézték, kiket vesznek soraikba és csak azokat vették fel - egyelőre próbaidőre -, akikről úgy gondolták, hogy számíthatnak rájuk a nagy munkák idején is. a próbaidős tsz-tagok: gálík péterné növénytermesztő, ács zoltán takarmányos, dobrovics istván és téger istván sertéstenyésztők - derekasan helytálltak, s a következő közgyűlésen végleges felvételükről döntenek./mti/
9.46/-n

bb. 34. a nagyfeszültségű technika és készülékek tanszékének közreműködése az ipar feladatainak megoldásában - jubiláris előadássorozat a technika házában

t tz/lk/gy/bs

1965. december 14.

kedden a technika házában egésznapos tudományos előadás-sorozat rendezésével emlékezett meg a magyar elektrotechnikai egyesület a budapesti műszaki egyetem nagyfeszültségű technika és készülékek tanszékének öt éves fennállásáról. a tanszék oktatógárdája tíz előadásban számolt be az elmúlt öt esztendő kutatásainak eredményeiről.

megnyitójában dr. eisler jános professzor, a tanszék vezetője örömmel állapította meg, hogy a kutatások eredményei minden felesleges és káros késedelem nélkül valósulnak meg a gyakorlatban. ezt azzal sikerült elérniük, hogy kutatási kapacitásukat tudatosan olyan témákra fordítják, amelyeknek megoldása jellegzetesen a tanszék munkáját igényli és amelyek eredményeinek megvalósítására az ipar megfelelő felkészültséggel rendelkezik. ezenkívül a kutatás első lépésétől kezdve a legszorosabb kapcsolatot tartják fenn a leendő alkalmazóval, úgyhogy szinte egymás mellett párhuzamosan folyik a kutatás eredményének kiértékelése és az alkalmazás feltételeinek előkészítése./mti/

10.00/-n

1027 2rel

-23-

bb.35. magyar-albán árucserforgalmi tárgyalások

lk/gy/bs

1965. december 14.

budapestben a külkereskedelmi minisztériumban kedden megkezdődtek az 1966. évi magyar-albán árucserforgalmi tárgyalások./mti/

10.03/-n

bb. 36. halász László és richard tucker budapestre érkezett

lk ol/j/fm/gy/bs

1965. december 14.

halász László magyar származású new yorki főzeneigazgató és richard tucker, a metropolitan világhírű tenoristája budapestre érkezett.

tucker - aki az idén énekelt háromszázszor a new yorki metropolitan színpadán - december 16-án vendégszerpel az erkel színházban, a toscia előadásán, amelyen halász László vezényli a zenekart./mti/
11.02/-n

bb. 37. manolisz glezosz látogatása a hazafias népfrontnál

lk/sr/gy/bs

1965. december 14.

manolisz glezosz ellátogatott a népfront székházába, ahol szívélyes eszmecserét folytatott erdei ferencsel, a hazafias népfront országos tanácsának főtákarával, a titkárság tagjaival, valamint sik endrével, az országos békatanács elnökével.
/mti/
11.20/-n

11472rel

-24-

bb. 38. a szovjetunió legfelső tanácsának küldöttsége pécs új üzemeiben

vid lk/gy/bs

1965. december 14.

a szovjetunió legfelső tanácsának küldöttsége kedden délután megtekintette pécs új szolgáltató és élelmiszeripari üzemeit. p.j. seleszt, az szkp központi bizottsága elnökségének tagja, az ukrán kommunista párt központi bizottságának első titkára, a legfelsőbb tanács szövetségi tanácsa törvényelőkészítő bizottságának tagja és a város több szovjet vendége dr. korom minálnak, az mszmp központi bizottsága titkárnak, vass istvánnak, az országgyűlés elnökének, továbbá rapai gyulának, a megyei pártbizottság első titkárnak és palkó sándornak, a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökének társaságában először az új mecsekutjai városnegyedben a patyolat-mosoda üzemet kereste fel. részt vett a látogatáson n.r. seles, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követ-tanácsosa is.

a látogatókat gáldonyi bétáné igazgató és az üzemi szervezők képviselői üdvözölték, majd bemutatták vendégeiknek a huszonnégy millió forint költséggel épült új üzemet. a küldöttség tagjainak kérdéseire a gyár igazgatója elmondotta, hogy javarészt a baráti országoktól kapott nagy teljesítményű gépekkel dolgoznak. a vállalat szolgáltató tevékenysége ma már egész baranyára kiterjed. a vendégeket különösen a legutóbbi bevezetett új szolgáltatási formák érdekelték. a mosáson és tisztításon kívül ugyanígy tolltisztítást, bőrkabátfestést, butorkárpit tisztítást és autókárpit tisztítást is végeznek, s elsőnek itt vezették be a háztól-házig szolgáltatást.

a további terveikről a vállalat vezetője elmondotta, hogy komlón, monácson és más városokban patyolat szalonokat akarnak berendezni. az üzemekben helyszíni bemutatóval egybekötött szolgáltató napokat tartanak majd, ahol a dolgozó nők és a háziasszonyok munkáját egyaránt megkönnyítő különleges szolgáltatások előnyeit ismertetik.

ezután az új városnegyed másik nagy létesítményét, a csaknem hatvan millió forint beruházással épült tejüzemet keresték fel. kirchner andrás igazgató és sárai istván párttitkár fogadták a szovjet küldöttséget, s tájékoztatták a vendégeket az ország egyik legkorszerűbb tejfeldolgozó üzemének munkájáról. ez az új üzem is megyei szintű ellátásra rendezkedett be, a távolabbi városokban is naponta szállítanak. a látogatók megismerkedtek az üzettel, amelyben a tej feldolgozása higiénikus körülmények között teljesen zárt rendszerben történik, a munkafolyamatokat gépesítették, például a nehéz karmákat és más súlyos edényeket szállítószalag továbbítja./folyt. köv./

11.40/-n

11472rel

-25-

bb. 39. csongrád megyei népfrent vezetők tanácskozása szegeden
vid lk/sr/gy/bs 1965. december 14.

kedden szegeden a hazafias népfrent helyi székházában kétnapos tanácskozás kezdődött, amelyen csongrád megye mintegy nyolcvan városi és községi népfrentvezetője vesz részt. katona sándornak, a népfrent megyei titkárnak megnyitó szavai után elsőnek győri imre, a csongrád megyei pártbizottság első titkára tartott előadást gazdasági életünk időszerű kérdéseiről.

a két nap alatt állami életünk demokratizmusának alakulásáról, a nemzetközi helyzetről és kulturális kérdésekről hallanak még tájékoztatókat a megye népfrent vezetői. megvitatják a mozgalom előtt álló feladatokat és jövő évi terveiket is./mti/

bb. 41. küzdelem a belvizzel somogyban - több mint 15 000 hold őszi vetés és 25 000 hold rét-legelő áll viz alatt,

vid ká/sk/gy/bs 1965. december 14.

somogyban ritkán volt ilyen csapadékos esztendő, mint az idei. megyei átlagban eddig több mint 930 milliméter eső hullott le, s vannak olyan körzetek is, mint a megye dél-nyugati része, ahol 1 200 milliméter csapadékot mértek december 14-ig. a becslések szerint több mint 15 000 holdnyi őszi vetés és 25 000 holdnyi rét-legelő áll viz alatt. a küzdelem megindult a belvizek ellen: vízlevezető brigádok igyekeznek a gyorsan kiásott árkokon elvezetni a felesleges csapadékot, s éjjel-nappal dolgoznak a nagyteljesítményű szivattyúk is. a megyében eddig mintegy 100 000 méter hosszú vízlevezető csatornát ástak, hogy a vetéseket, réteket mentesítsék az elöntéstől./mti/

10.30/-n
1326 Zseli

-26-

bb. 40. időjárásjelentés

tr/gy/

1965. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. december 14-én, kedden délben:

az éjszakai lehülés fokozódik.

közép-európa felett tegnap az atlanti óceánról származó enyhe, valamint európa északi területeiről érkező hideg légtömegek találkozásánál örvényciklon alakult ki, amely igen gyorsan haladt kelet és délkelet felé és középpontja ma reggelre már a kárpát medence fölé helyeződött át. hatására európa középső részein erős a lehülés, sokfelé csapadékos időjárás alakult ki, és helyenként viharos erejű szelek tombolnak.

hazánkban tegnap általában változóan felhős volt az ég, napközben a hőmérséklet 0 plusz 8 fokig emelkedett. a délutáni óráktól kezdve a dunántúlon esők, míg máshol havazások voltak. a lehullott csapadék mennyisége 1-9 milliméter volt. a budapest-szolnok-békéscsaba vonaltól észak-keletre levő területeiről ma reggel 7 órakor végzett mérések szerint 1-9 centiméter vastagságú hóréteget jelentettek. a hegyekről ugyanebben az időpontban a következő hójelentéseket kaptuk. kisinócon 10, mátraházán 12, lillafüreden, bánkúton 21, galytetőn 23, kékes-keleti megyékben min. 1- minusz 5, máshol plusz 4- minusz 3 fokig hült le a levegő. a délelőtt folyamán a dunántúlon viharos észak-nyugati, északi szelek fujtak. sokfelé esett az eső, keleten havazások voltak. a hőmérséklet 11 órakor 0 plusz 5 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 1,8 fok volt, a sokévi átlagnál 0,3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, rendkívül erősen emelkedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: ma felhőátvonulások, elsősorban keleten havazás, havaseső, eső. holnap kisebb felhőátvonulások, csak szórányosan előforduló hózáporral. az erős, többfelé viharos észak-nyugati, északi szél mérséklődik. az éjszakai lehülés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1-, minusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0- plusz 5 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 330 centiméter.

/mti/

13.40/-n
1327 Zseli

-27-

bb 42. az országos takarékpénztár

kkf/lk/m/vg

1965. december 14.

és a gyászoló család köszönetet mond mindazoknak, akik tarján
endréné, dr. horányi klára vezérigazgatóhelyettes elhunytá-
val személyesen vagy írásban részvételüket nyilvánították. /mti/

bb 43. Jean Toujas, a fir főtitkárának nyilatkozata

t vt/sk/m/sr

1965. december 14.

Jean Toujas, akit az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/
budapesten tartott 5. kongresszusán ismét főtitkárrá választot-
tak, nyilatkozott az mti munkatársának.

- igen sikeresnek tekintem a kongresszust, amelyre több mint
280 -an érkeztek a különböző európai országokból, - mondotta,
majd így folytatta: sok olyan szervezet is elküldötte megfigye-
lőjét, amely nem tagja a fir-nek. Ezek a megfigyelők is felszó-
laltak a tanácskozáson; üdvözölték a kongresszust, kifejtették
véleményüket. Ez újabb lehetőséget ad az elkövetkező időkben az
ellenálló-szervezetek egységes fellépésére. A vita széles skálájú
volt, annak ellenére, hogy a felszólalók különböző felfogású
nézeteket vallottak, mégis lehetőség nyílt, hogy közös nevezőre
jussunk. Ez megmutatkozott a határozati javaslatok végleges
elfogadásánál.

- a kongresszus legfontosabb témája a német kérdés volt.
Egyik legdöntőbb feladat: a különböző országok ellenállóinak
minden rendelkezésre álló eszközzel következetesen kell harcolniuk
az nszk hadserege, a Bundeswehr atomfegyverzése ellen,
mert ma az atomfegyverzés jelenti a legfőbb háborus
fenyegetést Európában. Szorosan kapcsolódik ehhez a harchoz
a német fasizmus és militarizmus újjáéledése, a revansszellem
terjedése elleni küzdelem. Nem nézhetjük ölbetett kézzel az ss,
valamint az ugynevezett „menekült”, szervezetek működését sem,
hiszen ezek a hitleri kultusz életrekelését igyekeznek előmoz-
ditani, s kétségbevonják a második világháború után kialakult
határokat. Mindezzel csak fokozzák a nyugat-németországi revans-
hangulatot, ami - különösen -, ha figyelembe vesszük a bonni
kormány nyíltan hangoztatott követeléseit is - egyre aggasztóbb
a béke szempontjából. E veszély súlyossága feltétlenül irányt
szab a fir jövőbeni tevékenységének.

/folyt.köv./

14.40

- 28 -

me

bb 43. /Jean Toujas ... 1. folyt./ m

- nagy figyelmet szentelt kongresszusunk a vietnami kérdés-
nek is. Az ezzel kapcsolatos határozattal szeretnénk előmozdi-
tani a mind jobban szélesedő konfliktus mielőbbi békés megoldá-
sát, a genfi egyezmények szellemében.

- úgy gondolom, hogy a fir általános feladatait, - szociális,
jogvédelmi és egyéb tennivalóit sem szabad alábecsülni. Ezekre
nagy gondot fordítunk a jövőben is. Így például el akarjuk érni,
hogy kártérítést fizessenek a nácizmus üldözötteinek, bármely
országban is élnek. A börtönben szynlódó görög és spanyol haza-
fiak kiszabadításáért változatlanul tovább folytatjuk a küzdelmet.
Fontos feladatunknak tartjuk a történelmi vonatkozású kérdé-
sek feldolgozását. Ezzel lehetővé akarjuk tenni, hogy az új, fiatal
nemzedék a történelem könyvekből is megismerje az ellenállási
mozgalom lényegét, jelentősebb eseményeit, hőseit. Ezt a célt
szolgálják majd a fir-tagszervezetek kezdeményezésére sorra
kerülő kiállítások, előadások és egyéb megnyilvánulások is. -
fejezte be nyilatkozatát Jean Toujas, az ellenállók nemzetközi
szövetségének főtitkára. /mti/

bb 44. átadták a bauxitkutatók új központját Balatonalmádiban

vid/lk/m/ki

1965. december 14.

A bauxitkutató vállalat Balatonalmádiban új irodaházat kapott.
A létesítményben helyezték el a geológiai részleget és a térképé-
szetet. Az új épületben laboratóriumi részleget is berendeztek,
ahol a kutatófurásoknál vett mintákat elemzik. /mti/

14.50/-n Pnc

-29-

kl

bb 45. pályaválasztási tanácsadás 500 gyermek előtt

i vt/sk/m/sr

1965. december 14.

Budapestben megkezdődtek a pályaválasztást megkönnyítő szakmai előadások, amelyeket a hazafias népfront budapesti elnöksége a fővárosi tanács munkaügyi osztályával közösen rendez. Kedden a vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában gyűlt össze a 19. kerület általános iskoláinak mintegy 500 nyolcadik osztályos tanulója az osztályfőnök vezetésével. A gyermekek és a pedagógusok az épületgépészeti szakmával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról - a víz, gáz, központi fűtés szerelési mesterségről - hallottak tájékoztatót. Ezt követően a Lakatos utcai lakótelepen az érdeklődőknek bemutatták a különböző munkafázisokat, hogy a gyakorlatban is megismerkedjenek az említett szakmákkal.

Szerdán csepelen, az 1. számú szakmunkástanuló intézetben tartanak a pályaválasztási tanácsadás keretében előadást a vasipari szakmáról, amelyre diákokon kívül szülőket is meghívtak. /mti/

...-

bb 46. az ország egész kénsavfogyasztásának másfélszerese budapest levegőjében - folytatta tanácskozásait a tropikalizálási konferencia

t tz/j/m/vg

1965. december 14.

Kedden szekciókban folytatta tanácskozásait a technika házában a tropikalizálási konferencia.

Az első szekcióban gajzágó László, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársa megdöbbentő adatokat mondott el a nagyvárosok és köztük budapest levegőjének szennyezettségéről és ennek a korrózióban jelentkező következményeiről.

Elmondotta többek között, hogy az engergetikusok számításai szerint budapestben évente 370.000 tonna tömény kénsavnak megfelelő kéndioxid kerül a levegőbe, körülbelül másfélszerese az egész ország egész évi kénsav-fogyasztásának. Ennek az anyagnak, illetve származékainak hatására háromszor gyorsabban rozsdásodik a vas és más fémek, sokkal nagyobb mértékben pusztulnak az elektromos vezetékek és a sínek, idő előtt megy tönkre a könyvek bőrkötése, sőt az országháza finom mészkőfaragványait is a kéndioxid miatt kell újra meg újra felújítani. Általában a fővárosi műemlékekben a kéndioxid megbízható becslések szerint évente mintegy 600 millió forint kárt okoz.

/folyt.köv./

14.55/-n Pnc

-30-

bb 46. /az ország ... 1. folyt./ m

Napi átlagban köbméterenkint legfeljebb 0.2 milligramm lenne a levegő megengedhető kéndioxid-tartalma, ami egy-egy órán át legfeljebb 0.6 milligrammra nőhet. Ezzel szemben budapestben 1963. februárjában a havi középérték is elérte az egy milligrammot, a hónap nyolcadik napján pedig napi átlagban 2.52 milligrammot mértek. Az órákra számított maximumokat téli időben a műszer több ízben meg sem bírta állapítani, mert mérési határa „csak” öt milligramm köbméterenkint, az mindenestre biztos, hogy amikor savanyúnak érezzük a ködöt, feltétlenül több kéndioxid van benne köbméterenkint négy milligrammnál.

Annak a megállapítására, hogy forintban pontosan mekkora kárt okoz a nagyvárosok szennyezett levegője, ma még nincsenek megfelelő módszerek. Erre a kérdésre a választ csak a jövő kutatásai adhatják meg - mondotta az előadó. /mti/

15,00/m

Wu

- 31 -

bb 47. ismét termelnek a dorogi 12-es aknában - már csak nyolc bányász van kórházban

vid lk szb ki

1965. december 14.

a dorogi szénbányászati tröszt bodorkási 12-es aknájában, ahol hétfőn tűz keletkezett, kedden ismét megkezdtek a termelést. a bányamentők megfeszített munkával már hétfőn este-re elzárták a tüzfészket, megszűnt a szénmonoxid szivárgás, s kedd reggelre megfelelő légáramlatot teremtettek az aknában. a tüzfészkeknél továbbra is dolgoznak, többszörösen megerősített, biztonsági gátakkal veszik körül.

a kisebb-nagyobb szénmonoxid mérgezéssel kórházba került tizenhét bányász közül, kedden újabbakat engedtek haza és már csak nyolc szorult kórházi ápolásra.

a szakértők megállapították, hogy a gyorsan szétterjedt szénmonoxid elsősorban azért nem követelt halálos áldozatot, mert a bányászok használták az önmentő készüléket. /mti/

bb 48. továbbá árad a bodrog - mintegy 17 000 holdat öntöttek el a belvizek borsod és heves megyében

vid lk szb ki

1965. december 14.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság dolgozóinak sok munkát ad és egyre több gondot okoz az elmúlt hetekben lehullott nagymennyiségű csapadék. a bodrogon tovább tart az áradás és a folyó vizállása felsőberekkinél az utóbbi 24 órában 43 centimétert emelkedett. a víz a legtöbb helyen elöntötte a hullámtérket, így a folyó magyarországi szakaszán a másodfokú árvízvédelmi készültséget továbbra is fenntartják és megtették az intézkedéseket a gátak megvédésére, kisebb árhullám vonul le a tiszán is, ezért tiszalöknél hétfőn este beszüntették a folyó duzzasztását és a zsilipeket megnyitották. rosszabbodott a belvizi helyzet borsod és heves megyében. kedd reggel-ig csaknem 17 000 hold - közte 3 300 hold őszi vetés - került víz alá. a várható munkákat megnehezíti a folyók emelkedő vizállása, emiatt a földeket borító vizet a fűcsatornákból csak szivattyúkkal tudják **elvezetni**. /mti/

15.40/a

- 32 -

bb 49. mérlegen a várospolitikai terv: 674 lakás, kórház, apc-áruház, iskola, fedett piac létesült az idén dunaujvárosban

vid gg szb sr

1965. december 14.

a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megállapította, hogy alapjában véve sikeresen valósították meg az 1965. évi várospolitikai tervet. 674 lakás építését befejezték, átadták rendeltetésének az új kórházat, megnyitották az apc-áruházat, megkezdődött a tanítás az új, négytantermes általános iskolában és már árusítanak az új fedett piacon. magánérőből ötven család háza épült az újtelepen és a kertvárosban. a lakosság nagyméretű társadalmi munkájával a ságvári városrészben 862 lakásba és 3 közintézménybe vezették be a távfűtést és 549 lakásba a háztartási gázt. a társadalmi munka értéke meghaladja az 1.1 millió forintot. a lakosság javaslatainak többségét a tanács megvalósította, viszont néhány munkát, köztük a 2. sz. gázvezeték építését és a vasműhöz és fémiparigégyárhoz vezető hungari jános uti járdaeépítést megkezdtek ugyan, de bürokratikus buzavona miatt nem fejezték be. /mti/

bb 50. ittasan vezette az autóját, karambolozott és félre akarta vezetni a rendőrséget - előzetes letartóztatásba helyezték

j szb sr

1965. december 14.

kedden hajnalban a főv. úton, a thököly ut és a hungária körút kereszteződésénél nemere zoltán 23 éves egyetemista hallgató, budapesti lakos személygépkocsiját ittasan vezette, s összeütközött egy taxival. a személygépkocsi egyik utasa súlyos, a másik könnyű sérülést szenvedett. anyagi kár a gépkocsikon mintegy 22 000 forint. nemere zoltán vezetői igazolványát egy korábbi, ittasan okozott baleset miatt bevonta a közlekedéscsendészet, nemere zoltán most bátyja jogosítványával akarta igazolni magát, illetve a rendőrséget félrevezetni. az ügyesség nemere zoltánt előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

15.15/- szb

-33-

bb 51. négyszázötvennégy kiségitő vonat, 1 200 - 1 400 mentesítő autóbusszjárat, mozgó pénztárak; autóbussz pót-pályaudvar - sajtótájékoztató a vasut és az autóközlekedés ünnepi felkészüléséről

t kf-lm vg -

1965. december 14.

a MÁV vezérigazgatóságon kedden közös sajtótájékoztatót tartottak a vasut és az autóközlekedés, ünnepi felkészüléséről.

Lindner József MÁV vezérigazgató helyettes elmondotta, hogy a vasut feladatai az év hátralévő részében megsokszorozódnak, összetörődnak az áruszállítási feladatok és jön az ünnepi személycsúcsforgalom. a tavalyi tapasztalatok alapján csupán a fővárosi nagy pályaudvarokon csaknem 2 millió utast várnak az ünnepekre, s a nemzetközi utazási igények is háromszorosra növekednek. a MÁV az ünnepek előtt és után elsősorban a személyforgalom zavartalan lebonyolítására fordít gondot. ennek érdekében csoportosították át a személyforgalomra a nagyteljesítményű mozdonyokat. összesen körülbelül 400 személyvonat közlekedik majd új, nagyteljesítményű dízel mozdonyal, a Győri és a miskolci vonalon pedig minden személyvonatot villanymozdony továbbít. gondoskodtak a kocsik tisztaságáról, fűtéséről, megfelelő világításáról, egyszóval az ünnepi forgalom menetrendszerű, zavartalan lebonyolításáról.

az ünnepekre 208 rendkívüli és 246 mentesítő, összesen 454 kiségitő vonatot indítanak. a karácsony előtti napokban például 147 mentesítő szerelvény közlekedik elsősorban a legforgalmasabb, Győri, debreceni, miskolci, kiskunhalasi és békéscsabai vonalon. szükség szerint természetesen egyéb vonalakon is helyeznek üzembe kiségitő vonatokat. a mentesítő szerelvények indulásáról a pályaudvarokon nagy táblákon tájékoztatják a közönséget. mintegy 20-25 utasirányító vasutas, az ügyelteseken kívül pedig kish brigádok és társadalmi ellenőrök is segítenek az utasok felvilágosításában. a MÁV már most megerősítette pénztár szolgáltatását, s december 15-től valamennyi pályaudvarokon meg lehet venni előre az ünnepekre a menetjegyeket. a négy fővárosi pályaudvaron a csúcsforgalom idején 65 pénztár áll az utasok rendelkezésére, s - elsősorban az idősebbek, a gyermekekkel utazók kiszolgálására - mozgó jegypénztárosokat is munkába állítanak. felkészült a csúcsforgalomra a MÁV utasellátó vállalat is, amely nemcsak elegendő harapnivalóról és italról, hanem az utolsó pillanatban vásárolható apróbb ajándékokról is gondoskodik.

Zahumenszky József a KPM autóközlekedési vezérigazgatóság helyettes vezetője arról számolt be, hogy a MÁVaut országosan mintegy 60 000 - 70 000 főnyi utastöbblettel számol az ünnepekre.

/folyt.köv./

16.20/a 16³⁵Puc

18/2

- 34 -

bb 51. /négyszázötvennégy...1.folyt./-lm

elszállításukra a főváros környékén és az ipari gécpontokon 1 200 - 1 400 mentesítő autóbusszjáratot indítanak. a budapestről induló és a nagyobb távolságokra, valamint a téli üdülőhelyekre közlekedő autóbusszjáratokat szükség szerint ugyan-csak megerősítik. ezenkívül mintegy 10 vonalon ugynevezett céljáratokat közlekedtetnek, s ezek a budapesti indulás után csak a célállomáson, például Jászberényben, Mátraházán, Kalocsán, Nagykőrösön stb. állnak meg. a tájékoztató hangsúlyozta, hogy a kiségitő autóbusszjáratok többsége a MÁV mentesítő járataihoz igazodik, biztosít hozzájuk csatlakozást. a budapesti MÁVaut az engels téri pályaudvar tehermentesítésére a Szent István téri autó-parkoló helyén pót-pályaudvart létesít. a nagyobb forgalom lebonyolítását segíti majd, hogy az ipar az egyébként is tervezett mintegy 77 új autóbusszt soronkívül még az ünnepek előtt átadja az autóközlekedésnek.

a vasut és a MÁVaut kéri a közönség segítségét is. az utasok elsősorban a jegyetételekkel járathatnak hozzá a pályaudvarok tehermentesítéséhez, a returjegyek megváltásával pedig a visszautazás zavartalan megszervezéséhez./mtl/

bb 52. kaposvár kulturális helyzete

vid gg-lm sr

1965. december 14.

kedden Kaposvár kulturális helyzetéről tárgyalt a Somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága. az előterjesztett jelentésekből kiderül, hogy a megyeszékhely-lakossága az elmúlt 15 esztendő alatt 16 000 fővel gyarapodott és a kulturális igény is sokoldalúan jelentkezik. gyakorlatilag minden család rendelkezik már rádióval és kilenc lakosra jut egy-egy televízió. a város összlakosságának 30 százaléka rendszeres olvasója a könyvtáraknak, s minden lakos évente átlagosan 15 filmet tekint meg a mozikban. a művelődni vágyók rendelkezésére állnak: a különböző művelődési házak, az állandó jellegű színház, könyvtárak, stb.

a város kulturális helyzetének javítása érdekében határozati javaslatot fogadott el a végrehajtó bizottság. többek között javasolják, hogy az országos jelentőségűnek tekinthető rendezvényeket - tudományos társulati vándorgyűléseket, országos tárlatokat - évenkénti ismétlődéssel tartassanak a jövőben. jövőre megkezdik a város melletti cseri erdőben a Vidám-park építését./mtl/

16.27/a 16³⁵Puc

18/2

- 35 -

bb 53. román nőküldöttség érkezett nógrádba

vid j szb sr

1965. december 14.

a magyar nők kongresszusán részt vett román nőküldöttség: iona boga, a román nőtanács titkára és adriana stokia kedden nógrád megyei látogatásra salgótarjánba érkezett. a román nőküldöttséget a megyei tanács székházában a megyei nőtanács és más társadalmi szervek vezetői fogadták. a vendégek megtekintették a megyeszékhely nagy építkezéseit, ellátogattak munkáscsaládok otthonaiba, felkeresték az eresztvényi turistaszállót is, ahol most községi nőtanács titkárok egyhetes tanfolyámát tartják.

szerdán szécsénybe találkoznak a helyi termelőszövetkezet és a háziipari szövetkezet asszonyaival, majd hollókövi békegyűlésen vesznek részt. /mti/

bb 54. új abc-áruház hévízen

vid lk szb ki

1965. december 14.

hévízen az országos csemege és élelmiszer kiskereskedelmi vállalat új szupermarket kisáruházat építtetett. a napokban megnyitott abc-áruház bőséges áruválasztékot kínál a téli beutaltaknak. /mti/

bb 55. halálos üzemi baleset

j szb sr

1965. december 14.

a csepel vas- és fémművek területén petri imre dömpervezető, 21 éves kőrösladányi lakos járművével összeütközött egy dömperral. a baleset következtében petri imre a helyszínen meghalt.

budafokon a 847. utca egyik házában hatodik emeletéről munkaközben lezuhant babaj jános 16 éves ipari tanuló, nyiracsádi lakos. életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

16.30/Lm

-36-

bb 56. a legfelsőbb bíróság ítélete bojtor gábor és társai ügyében

i vt/j szb sr

1965. december 14.

a legfelsőbb bíróság ítéletet hirdetett bojtor gábor és 15 társa bűnügyében. az elsőrendű vádlott bojtor gábort a társadalmi tulajdont károsító, részben bünszövetségben elkövetett csalás, továbbá folytatólagosan elkövetett vesztegetés, üzérkedés, három rendbeli devizabüntett, végül beruházási és pénzügyi fegyelmet sértő büntett miatt hat évi szabadságvesztésre ítélték. nagy györgy másodikrendű vádlottat csalás, hét rendbeli vesztegetés, valamint folytatólagosan elkövetett beruházási és pénzügyi fegyelmet sértő büntett miatt négy évi szabadságvesztésre ítélték. ugyanazt a büntetést szabta ki a legfelsőbb bíróság róna ernő harmadrendű vádlottára.

a többi vádlottat hat hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztéssel sújtotta a legfelsőbb bíróság, azonban a büntetés végrehajtását három évi próbaidőre valamennyiüknél felfüggesztette. egyes vádlottaknál pénz-mellékbüntetést is kiszabott a legfelsőbb bíróság. /mti/

bb 57. csalt, lopott - négy évi szabadságvesztésre ítélték

vid gk szb sr

1965. december 14.

ben lászló 23 éves budapesti lakos otthagyta legutóbbi munkahelyét, a sinatelepi állami gazdaságot, ahol gépkezelőként dolgozott. hónapokon át a fővárosban és a vidéken csavargott, munka nélkül élt, szélhámoskodott. a fővárosban hirdetőtáblák előtt albérletet keresők részére adta ki nemlétező szobáját, amelyre előlegeket vett fel. megfordult többek között szolnokon, hatvanban, szarvason, miskolcon és nyíregyházán, ahol többféle értéket, órát, táskarádiót lopott. az adonyi járásbíróság közveszélyes munkakerülésben, 18 rendbeli csalásban, ötrendbeli lopásban egyrendbeli sikkasztásban mondta ki bűnösnek ben lászlót és jogerősen négy évi szabadságvesztésre ítélté. /mti/

17.44/a

- 37 -

bb 58 . alkoholizmus elleni küzdelem debrecenben

vid k-lm sr

1965. december 14.

debrecenben a városi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén jelentést tárgyalt, amely az alkoholizmus elleni küzdelemről számolt be. debrecenben is megalakult a küzdelmet irányító bizottság. az utóbbi egy évben 127 előadást tartottak, az alkoholizmusról és következményeiről. a jelentés szerint a városi felnőtt ideggondozó intézetben 3764 esetben végeztek kezelést önkéntes vagy kényszerelvonó-kurára járó betegeknek. debrecenben ez év augusztusában kezdte meg működését a kijózanító szoba, s három hónap alatt 268 embert kezeltek. a jelentés felhívta a figyelmet az ifjúság körében végzendő felvilágosító munkára. a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy ifjúsági rendezvényeken, táncos összejöveteleken, a kulturotthonokban, valamint szalagavatókon alkalmi italmérési engedélyt nem adhatnak ki. elhatározták, hogy mielőbb alkoholfogyasztástól mentes szórakozóhelyeket létesítsenek az ifjúságnak. /mti/

bb 59. a fir kongresszusán részt vett újabb küldöttségek utaztak el

k vt/tné-lm sr

1965. december 14.

kedden délelőtt és délután, az ellenállók nemzetközi szövetségének fir 5. kongresszusán részt vett újabb küldöttségek utaztak el budapestre. elutazott az albán, a nyugat-német, a luxemburgi, a spanyol és a belga delegáció. /mti/

17.00/a

- 38 -

bb 60. receptszerű takarmánykeverékek fizikai, biológiai, kémiai és toxikológiai ellenőrzéssel - megelőző rendszabályok a vegyszeres ártalmak ellen

i cs/sk-lm ká

1965. december 14.

a nagyüzemi állattenyésztés kialakításával párhuzamosan az utóbbi években igen gyorsan terjedt el hazánkban a takarmánykeverékek és a speciális tápok használata: a gabona tröszt keverő üzemai, továbbá az állami gazdaságok és a különböző hirtaló vállalatok az idén együttesen már 150 ezer vagon takarmánykeveréket készítettek, amelyek forgalmi értéke meghaladja a 4 milliárd forintot. korántsem mindegy tehát, hogy az az óriási takarmánytömeg hogyan értékesül: mennyi és milyen állati terméket kap érte a népgazdaság, s milyen áron?

a földművelésügyi minisztérium nemrégiben életre hívta az országos takarmányminősítő és ellenőrző felügyelőiséget, amelynek legfőbb feladata a „recept szerinti”, takarmányozás korszerű formáinak kialakítása, a takarmány-hasznosítási kutatások, kísérletek összefogása, a felhasználásra kerülő takarmányok, keverékek, tápok minőségének és tartalmi értékeinek állandó ellenőrzése. sipos jános igazgató kedden a technika házában, a magyar agrártudományi egyesület szakosztályi ülésén ismertette az új intézmény szervezeti és a takarmánygazdálkodás további javítását célzó munkaprogramját. közölte, hogy a takarmánykeverékek és tápok gyártását, felhasználását a következő néhány év alatt a jelenlegi 150 000 vagonról 200 000 vagonra növelik, ugyanakkor a keverékek, tápok tökéletesítése révén tovább csökkenik az állati termékek előállítására szükséges takarmánymennyiség felhasználását. a lehetőségekről tanuskodik többek között, hogy míg a felszabadulás előtti években 1 kilogramm baromfifajta előállításához átlagosan 6-7 kilogrammnyi szemestakarmányt használtak fel, jelenleg - éppen a takarmánykeverékek elterjesztése révén - számos nagyüzemi baromfitelepen máris 3 kilóig szorították le az egységnyi hustermeléshez szükséges takarmányadort, sőt egyes kísérletekben eljutottak a 2,25 kilogrammos átlagokig. nyilvánvaló tehát, hogy ha a hustermelő takarmányt felére, harmadára sikerül csökkenteni, enyhül a takarmányhiány, csökken az önköltség és óriási mértékben megnő az állattartás, hirtalás jövedelme.

az eddigi takarmányvizsgálatok a főbb táplálóanyagok tartalmi meghatározására szorítottak és csak alkalmasságuk voltak. a felügyelőiség most rendszeressé teszi a felhasználásra kerülő takarmányok fizikai, biológiai, továbbá kémiai, mikrobiológiai és toxikológiai elemzését, állandó egészségügyi ellenőrzését, kidolgozza - állatfajonként, kor és hasznosítási irány, termelőképesség szerint - a leggazdaságosabb keverékarányokat, stb. /folyt.köv./

17.15/a

- 39 -

bb 60- /receptszerű...f.folyt./-lm

a fizikai elemzések során megállapítják az érlési finomságot, a kémiai vizsgálatok a keményítőérték és a fehérjemeghatározáson túlmenően kiderítik azt is, hogy a takarmányban levő fehérjéket milyen felépítésű aminosavak alkotják, s hogyan növelhetik ezen fehérjék hasznosítási arányát, a bakteerológiai és mikológiai vizsgálatokkal pedig megakadályozzák, hogy az állatok megbetegedjenek vagy elpusztuljanak a romlott vagy fertőzött takarmányoktól. felderítik a növényvédelem során lerakódó vegyszermaradványokat is. a klórozott szénhidrogének - főleg az aldrin, dieldrin és a ddt, stb. permetező - és porozószerke - a növényzövetekbe felszívódva, veszélyes mérgefelhalmozódást okozhatnak, s áttételesen esetleg megbetegedést, sőt pusztulást idézhetnek elő a különböző állatfajoknál. a felügyelőség mikrobiológiai és toxikológiai osztályának feladata meghatározni a takarmányokban található egyes vegyszermaradványok mennyiségét és megállapítani, hogy a takarmányok felvetése jelent-e közvetett vagy közvetlen veszélyt az állatállományra. /mti/

bb 61. a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid -s gk-lm sr

1965. december 14.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén elmondották, hogy a második öt éves terv időszakában a tervezett 96 helyett 108 tanteremmel bővült a megye általános és középiskolai hálózata. a gyakorlati oktatást az utóbbi években bevezették az általános iskolákban és jelenleg a felsőtagozatos tanulók 85 százaléka részesül politechnikai oktatásban. ugyanakkor jelentősen bővült a művelődési intézmények hálózata és jelenleg a megye 132 művelődési otthonnal rendelkezik.

a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a jövőben az eddiginél is jobban igénybe veszi a helyi erőforrásokat, hogy ezzel is csökkentse a közoktatás területén mutatkozó nehézségeket. /mti/

bb 70. a képcsarnok

tr-lm fm

1965. december 14.

szervezési és propaganda irodája a kunigunda utcai munkásszálláson grafikai kiállítást rendezett. az új kezdeményezés nagy sikert aratott a munkásszállás, valamint a környék lakói körében. /mti/

17.25/a

- 40 -

M

bb 62. szabolcsba látogatott berta kalaora, a bolgár nőszövetség képviselője

vid gg szb sr

1965. december 14.

berta kalaora, bolgár újságíró, aki a bolgár nőszövetséget képviselte a magyar nők kongresszusán, kedden két napos látogatásra szabolcs-szatmár megyébe érkezett. a vendéglátók kíséretében ellátogatott a sóstóra, ahol megtekintette az átadás előtt álló anya és csecsemőotthont, nyíregyháza legújabb létesítményét.

a bolgár vendéget tájékoztatták szabolcs-szatmár megye gazdasági, szociális és kulturális helyzetéről is. /mti/

bb 64. csehszlovákiában vendégszerepel a győri kislelődy színház

i vid/fm szb fm

1965. december 14.

a komarnoi magyar területi színház meghívására a héten csehszlovákiában vendégszerepel a győri kislelődy színház. a prózai társulat moliere: tartuffe és sartre: tisztességtudó utcalány című darabját, a zenei társulat pedig szirmai tabáni legenda című művét adja elő a magyarok lakta községekben és városokban. /mti/

bb 65. a magyar pen club

gk szb fm

1965. december 14.

idei közgyűlését - az eredetileg tervbe vett december 17. helyett - december 22-én délután 4 órakor tartja a kossuthklubban. /mti/

17.29/a

- 41 -

M

bb 63. december 24-én az operaház balettegyüttesének bemutatója monte carlóban

t ol/j szb sr

1965. december 14.

kedden az operaházban társulati ülést tartott a jövő héten monte carló vendégszereplésre induló balettegyüttes. szirtes györgy, az operaház gazdasági igazgatója tájékoztatójában elmondotta, hogy az 1964. decemberére szóló meghívásnak, a korábban lekötött kairói vendégszereplés miatt, az együttes csak most tud eleget tenni. a monte carló operaháznak nincs állandó társulata, mindemellett egész évben működik és zenekarral, jól képzett műszaki személyzettel rendelkezik. a világ egyik legkisebb, de talán legszebb operaszínházpada, amelyen általában külföldi együttesek lépnek fel. a vendéggjátékok színvonalát jelzi, hogy az elmúlt évben itt vendégszerepelt a kijevi operaház nagy hírű balettegyüttese is.

a magyar együttes négy délutáni és négy esti előadáson három különböző műsort mutat be. az első előadást december 24-én tartják; ebben a műsorban szerepel az elmúlt évben felújított chopiniána, a csodálatos mandarin, valamint borogyin: poloveci táncok című alkotása. a további műsorokba iktatták többek között bartók: zene hurok és ütőhangszerekre és cselesztára című művét.

az együttes két csoportban utazik monte carlóba; december 20-án és 23-án. /mti/

--

bb 66. halálra gázolta a vonat

vid tr szb fm

1965. december 14.

kedden fővárosi közlekedés közelében csonka sándor 42 éves helybéli lakost, aki a vágányok között ittasan tolt a kerékpárját, halálra gázolta a kecskeméti személyvonat. az ügyben vizsgálatot indított a rendőrség. /mti/

--

18.55/a

- 42 -

bb 67. a mecseki állatkert medvéje volt a gyilkos!

vid j-lm sr

1965. december 14.

a mecseki állatkert medvéktracéban holtan talált papp józsef, 64 éves /cserdi/ lakos halálával kapcsolatban az első feltételezések alapján az a vélemény alakult ki, hogy a biztonsági rendszabályokat elmulasztó állatgondozót az örvösmedvék támadták és ölték meg. ezt bizonyították a papp józsefen talált külsérelmi nyomok. az igazságügyi orvostani intézet utólagos vizsgálatának eredménye igazolta azt a feltevést: az idős ember nem szenvedett olyan betegségben, mely hirtelen rosszulléttel járnatott volna. a sérülési nyomok azt mutatják, hogy a két medve közül valamelyik először tarkón csaphatta gondozóját, amitől nyakcsigolyája eltört. a váratlan támadás magyarázata annak, hogy tőle 25 méterre dolgozó munkatársa nem hallott segélykiáltást. /mti/

..

bb 68. veterán-portrék kiállítása a gorkij művelődési házban

t áe/tné-lm fm

1965. december 14.

több nagyszerű kiállítás után kedden a danuvia „gorkij” művelődési házában is bemutatották hévizi piroskának a magyar munkásmozgalom veteránjairól készített portréit. a festőművész az elmúlt évtizedben több mint 200 képet készített az idős harcosokról. műveinek egy része a párttörténeti intézet, illetve a különböző szakszervezetek tulajdona. a jelenlegi tárlaton 120 alkotást mutatnak be a zuglói közönségnek. a kiállítást nagyszámu érdeklődő jelenlétében lengyel józsefné, a 14. kerületi tanács vb. művelődési osztályának vezetője nyitotta meg. /mti/

--

bb 69. „hétköznapi az ndk-ban” - kiállítás az okisz bemutató termében

t áe/tné-lm fm

1965. december 14.

„hétköznapi az ndk-ban” címmel kedden kiállítás nyílt az okisz bemutató termében. az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájának kiállítása a baráti ország polgárainak mindennapi életét szemlélteti. bemutatja az otthonok jellegzetességét, a divat sajátosságait, a szórakozás, gyermekfoglalkoztatás eszközeit, a munkát és az otthoni teendőket megkönnyítő számos praktikus használati tárgyat.

a kiállítást december 30-ig - 25-e kivételével - 10-19 óráig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

18.10/-- szb

-43-

MTI

bb 71. sibelius emlékünnepelely debrecenben

vid tne-lm sr

1965. december 14.

Kedden délután debrecenben a kossuth Lajos tudomány-egyetem békebizottsága és az egyetem finn-ugor nyelvtudományi intézete sibelius-emlékünnepelelyt rendezett. a finn nép nagy fiáról rendezett emlékünnepelelyen dr. kálmán béla egyetemi tanár bevezetője után dr. képes géza, az irodalomtudományi intézet tudományos főmunkatársa tartott megemlékezeést./mti/

bb 72. dunaujvárosi asszonyok gyűlése

vid gk-lm fm

1965. december 14.

Kedden a nékongresszus egyik külföldi résztvevője, florence mophoso asszony, a nemzetközi demokratikus nőszövetség titkára dunaujvárosba látogatott. a helyi és járási nőtanács vezetői, a fésűsfonoda-dolgozói, a zeneiskola és a möricz zsigmond általános iskola növendékei - akiket dunaujvárosi látogatása során fölkeresett - nagy szeretettel fogadták az afrikai vendéget. a dözsa filmszínházban délután ünnepi gyűlést tartottak, amelyen nemcsak dunaujváros, hanem a járás községeinek asszonyai és leányai is nagy számban vettek részt. kovács józsefné, a fejér-megyei nőtanács titkára mondott élménybeszámolót a kongresszusról, majd felszólalt florence mophoso is, akit az uttörők virágokkal, a perkátai asszonyok pedig „bőségkosárral”, ajándékoztak meg. a gyűlés végén a résztvevők egyhangulag állást foglaltak az amerikaiak véres vietnami agressziója ellen, s követelték a vietnami nép elleni támadások megszüntetését./mti/

bb 73. hazaérkezett a magyar-bolgár gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság ülésén részt vett magyar kormányküldöttség

t sz/tné-lm vg

1965. december 14.

Kedden visszaérkezett szófiából az a magyar kormányküldöttség, amely apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesnek vezetésével részt vett a magyar-bolgár gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság 6. ülésén. a delegációt a keleti pályaudvaron nezált ferenc igazságügyminiszter és bojti jános külügyminiszter-helyettes fogadta. ott volt vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete és dr. dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nagykövete./mti/

18.10/a

- 44 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1965. december 14.

bb 74. a minisztertanács ülése

szb la

1965. december 14.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács kedden-ülést tartott. az országos tervhivatal elnökének előterjesztése alapján megvitatta és elfogadta az 1966. évi népgazdasági tervet. a terv részletes ismertetését a vasárnapi lapok közlik.

a pénzügyminiszter benyújtotta az 1966. évi állami költségvetés tervezetét. a kormány a javaslatot megvitatta, elfogadta, s felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy a jövő évi állami költségvetésre vonatkozó törvényjavaslatot az országgyűlés legközelebbi ülése elé terjessze.

x x x

/folyt.köv./

18.15/a

- 1 -

bb 74. /a minisztortanács... 1. folyt./- azb

a munkaligyi minisztérium közleménye a karácsony előtti munkaidőbeosztásról

december 24-én, pénteken, az egy műszakban dolgozó vállalatoknál /hivataloknál, intézményeknél/ a vállalat igazgatója - a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben - engedélyezheti a szombati napon megállapított munkaidőbeosztást. az így kiesett munkaidőt a vállalat igazgatója által - a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben - megállapított időben és módon 1965. december 15. és 1966. január 15. között kell pótolni. ebben az esetben a munkaszüneti napon, heti pihenőnapon végzett munkáért, túlmunkáért pótlék nem fizethető.

a határozatban foglaltak alkalmazhatók az 5 napos munkahétben dolgozókra is.

a határozat nem vonatkozik a kereskedelmi-, a közlekedési-, valamint a lakosság ellátását szolgáló többi vállalatokra. karácsony előtti munkaidőbeosztásukat a szakminisztériumok szabályozzák.

a két, három és négy műszakban dolgozó vállalatoknál az eddigi szabályoknak megfelelően engedélyezhető a munkaidőcsökkentés, illetve az utolsó műszak elhagyása.

az újévet megelőző munkaidőbeosztás nem tér el az általános szabályoktól. az egy műszakban dolgozó munkahelyeken december 31-én a szokásos pénteki munkaidőbeosztás szerint kell dolgozni. a két, három és négy műszakos vállalatoknál a munkaidő a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően csökkenthető.
/mt1/

18.20/a

mt1

- 2 -

bb 75. új módszerek a külkereskedelem munkájának eredményesebbé tételére - az idei idegenforgalom tapasztalatai - az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése

t zs/gg-lm zs

1965. december 13.

a külkereskedelmi vállalatok irányításában alkalmazott új módszerekről és az 1965 év idegenforgalmának néhány főbb tapasztalatjáról tanácskozott keddi ülésén az országgyűlés kereskedelmi bizottsága dr. bognár józsef elnökletével. az ülésen részt vett dr. berezstóczy miklós, az országgyűlés al-elnöke is.

karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese arról tájékoztatta a képviselőket, hogy az idén, kísérletképpen új módszereket vezettek be néhány olyan vállalatnál, amely termékeinek zömét exportálja. a kísérlet célja, hogy megállapítsák: milyen eszközökkel, az érdekeltségnek milyen formával javítható az adott vállalat, vagy iparág külkereskedelmi mérlege, devizahozama. a módszer lényege az, hogy az exportra termelő és a külkereskedelmi vállalatok között érdekezést teremtenek - természetesen a népgazdaság érdekeinek figyelembe vételével. a pápai textilipari vállalat például külföldre menő termékeinek értékesítőjével, a hungarotext-tel, a pannónia szőrmeárugyár és a pécsi kesztyűgyár a tannimpex-szel, a franklin nyomda pedig a kultura külkereskedelmi vállalattal került ilyenformán szoros „érdekközösségbe”, s alakított ki az eddiginél jobb, eredményesebb együttműködést. a szorosabb kooperáció hasznos velejárója például, hogy a termelő vállalat épp úgy érdekelt portékájának időbeni szállításában, megfelelő értékesítésében, mint a külkereskedelmi cég; ez utóbbinak viszont cseppet sem közömbös, hogy a feldolgozandó importanyagról idejében, jó minőségben gondoskodják termelő partnerének.

Lényegében hasonló jellegű kísérletet kezdtek a medicor műveknél is, s az előzőkhez hasonlóan tetemesen csökkentették a központi előírásokat, mutatókat és megkötöttségeket. a prímiumot és a nyereségrészesedést a medicor-nál például az határozza meg, mennyi a devizabevételük, s e deviza kitermelésére hány forintot költöttek.

/folyt.köv

19.05/a

- 45 -

mt1

a kísérletek több szempontból is pozitív eredményt mutatnak, a vállalatok magától értetődően olyan gyártmányok termelését szorgalmazzák, amelyek keresettek, jól elhelyezhetők a világpiacon, s az eddiginél - jóval nagyobb súlyt fektetnek az ésszerűbb anyaggazdálkodásra, -termékeik minőségének javítására. az igéretes tapasztalatok nyomán azt tervezik, hogy 1966-ban e módszert bevezetik a pamut- és selyemipar összes vállalatainál, s szélesebb körben alkalmazzák a gépiparban is.

karádi gyula arról is beszámolt, hogy a külkereskedelmi minisztérium az elmúlt időszakban jelentékenyen növelte a vállalatok önállóságát, s megvált jónéhány olyan hatáskörtől, amely kifejezetten operatív jellegű munkát igényelt. ez nemcsak a külkereskedelmet közvetlenül bonyolító tevékenységére hatott serkentőleg, hanem azt is lehetővé tette, hogy a minisztérium nagyobb energiát fordítson a külkereskedelem előtt álló feladatok elvi tisztázására, a perspektivikus tervek kidolgozására. biztató távlatokat nyit külkereskedelmünk előtt az az intézkedés is, amely zöld utat biztosít a fizetési mérleget javító, gyorsan megtérülő beruházások lebonyolításának. jellemző, hogy már eddig mintegy másfélmilliárd forint értékű olyan beruházásra tették javaslatot a vállalatok, amelyek export-növelés, vagy import-megtakarítás útján elkészültük után viszonylag rendkívül rövid idő alatt megtérítik a beruházási költséget. a javaslatokat az illetékesek elfogadták és 1966-ban megkezdik végrehajtásukat.

a tájékoztatót széleskörű véleménycsere követte. a képviselők egyöntetű állásfoglalása volt, hogy még a gazdaságirányítási rendszer reformjának megvalósítása előtt is bőségesen vannak lehetőségek az ipar és a külkereskedelem közös ösztönzési rendszerének megteremtésére. felhívták a figyelmet arra is: érdemes a premizálás, anyagi ösztönzés rendszerét széles körben, az eddiginél jobban hozzáidomítani népgazdaságunk külkereskedelmi érdekeihez. ugyanakkor - a gazdaságirányítás rendszerének továbbfejlesztésével párhuzamosan - a külkereskedelem területén is fontos teendő az irányítás további egyszerűsítése és a vállalati önállóság növelése. az importanyag-gazdálkodást feltétlenül ésszerűbbé tenni - mutatták rá - ha a külkereskedelem és a felhasználók, az érdekeltséget tekintve, az eddiginél jóval közelebb kerülnének egymáshoz. szükséges az is, hogy a még sokhelyütt élő - s tervelőírásokkal is alátámasztott - mennyiségi szemlélet megszűnjék, s a munkaérték-mérő között megfelelő helyre kerüljön a minőség.

/folyt.köv./

19.10/a

- 46 -

a kereskedelmi bizottság ezután meghallgatta dr. vitéz andrásnak, az országos idegenforgalmi hivatal vezetőjének tájékoztatóját az 1965. év idegenforgalmának tapasztalatairól. a tájékoztatót halász jános, belkereskedelmi miniszterhelyettes egészítette ki.

bár az esztendő idegenforgalmának mérlege természetesen még nem készült el, annyi bizonyos, hogy sikeres évet zárunk. a vendégjárás méreteire jellemző, hogy ez év első tíz hónapjában több mint egymillió száznyolcvanezer külföldi kereste fel hazánkat, az átutazók száma pedig ugyanebben az időszakban hetven százalékkal haladta meg a tavalyit, s elérte a 760 000-et. a vendéglátás kulturáltságának növelésére az illetékesek számos intézkedést tettek. a camping-helyek száma például egy év alatt 33 000-rel emelkedett, s már meghaladja az 50 000-et. bővült, szélesedett a fizetővendéglátó-szolgálat, bár ennek fejlesztésére még a fővárosban is bőséges lehetőség kínálkozik. a statisztikák szerint az idegen országgal ismerkedők idejük és anyagi eszközeik nagy százalékát szórakozásra fordítják. vendéglátó hálózatunk egyik fogyatékosága, hogy nem kínál elég szórakozási lehetőséget a külföldieknek, hijjával van a sajátos hangulatu, speciális vendéglátóipari egységeknek. változatlanul gondot okoz a szállodai helyek korlátozott száma, s sok még a tennivaló a nagy idegenforgalmi vonzerőt jelentő hazai adottságok - például világhírű gyógyvizeink, - kiaknázásában.

a belkereskedelem ez évi, közvetlenül vagy közvetve idegenforgalmi célokat szolgáló 86 millió forintos beruházási keretéből jelentékeny fejlesztéseket valósított meg. egyebek közt öt új abc-áruházat, hat önkiszolgáló éttermet és öt nagy élelmiszerboltot nyitott meg, s a jövő évi tervek szerint a hálózat bővítésének üteme nem lassul. sífokon befejezik a szállodasor építését, korszerűsítik a tünde bárt; a jövő év első negyedében elkészül a légymányosi sportszálló, gyors ütemben folytatják a fogaskerekűnél levő budapest szálló építési munkáit, balatonarácson pedig hetvenmillió forint költséggel emelnek modern szállodát. ezenkívül balatonalmádi 400, balatonfüred pedig 700 személyes új szállodát kap.

a képviselők a vitában kiemelték, hogy az elismerésméltó eredmények mellett számos olyan fogyatékosága van hazai idegenforgalmunknak, amelyet különösebb beruházások nélkül is megszüntethetnénk. kellemesebbé tenni például vendégeink magyarországi tartózkodását, ha megfelelő számban állnának rendelkezésre idegennyelvű prospektusok, tájékoztató kiadványok.

/folyt.köv./

19.25/a

- 47 -

bb 75. /uj módszerek...3.folyt./-lm

a balaton parton és a duna-kanyarban gondosabban kellene ügyelni a kis üzletek, pavilonok áruellátására. bőségesen van még tennivaló a vendéglátás figyelmesebbé, udvariasabbá tételében is. a társadalmi és tömegszervezetek közreműködésével indokolt és szükséges az idegenforgalom fejlesztését társadalmi ügyé tenni, hogy a magyarországra látogatók még szebb, maradandóbb élményekkel utazhassanak el hazánkból. nem elhanyagolható feladat az sem - hangsúlyozták - hogy a külföldi vendégek ellátásában, szórakoztatásában, kalauzolásában részt vevő szervek összehangotják, zökkenőmentesebbé tegyék munkájukat.

a beszámoló feletti vitában felszólt dr. beresztóczy miklós, bodogán jános, geiszbühl minály, horváth ferenc, kollár józsef, mokri pál, szall jános, téth jánosné és varga károly képviselő, továbbá sivó tiber, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője.

a bizottság elhatározta, hogy az idegenforgalom fejlesztésével kapcsolatban az ülésen elhangzott javaslatokat továbbítja az illetékesekhez./mti/

bb 76. a szovjetunió hőse a szolnoki repülőknél

vid j-lm fm

1965. december 14.

mihail mihailovics pronyin altábornagy a szovjet hadviseltek bizottságának elnökhelyettese, valamint alekszej petrovics mareszjev a szovjetunió hőse, a bizottság főtitkára, akik mindketten az ellenálló nemzetközi szövetségének 5. kongresszusán résztvett szovjet küldöttség tagjai - kedden a szolnoki kilián györgy repülőtiszt iskolába látogattak. a vendégeket brassói tivadar ezredes a iskolaparancsnok köszöntötte, majd a csapatmuzeumban találkoztak a tanintézet növendékeivel és szívélyes, baráti beszélgetést folytattak velük. különösen nagy tisztelettel vették körül mareszjev hős pilótát, polevoj: egy igaz ember című regényének főszereplőjét. /mti/

19.35/a

- 48 -

Mk

bb 77. emlékünnepe a budapesti olasz kulturális intézetben

t vt/tné szb zs

1965. december 14.

az olasz ellenállási mozgalom évfordulója alkalmából kedden este emlékünnepe rendeztek a budapesti olasz kulturális intézetben. az ünnepi esten jelen volt gábor istván, a magyar partizánszövetség főtitkára, továbbá a magyar partizánmozgalom több kiemelkedő személyisége. képviseltette magát a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete is.

részt vett az ünnepi megemlékezésen ludovico barattieri di san pietro, az olasz köztársaság budapesti nagykövete.

dr. giuseppe garinonak, az olasz kulturális intézet igazgatójának üdvözlő szavai után elhangzott a magyar és az olasz himnusz, majd arialdo banfi, az olasz szocialista párt milánói szenátora, az ellenálló nemzetközi szövetségének elnöke tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást az olaszországi ellenállási mozgalomról. /mti/

h

bb 38. /a szovjetunió legfelső tanácsának küldöttsége...1. f./

a pécsi üzemi látogatásokkal véget ért a baranyai program, s a küldöttség csongrád megyébe indult. a delegációt mórhalmon ünnepélyesen fogadták. a helyiség lakói nevében németh ferenc, a községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte kényérrel és borral kínálta az érkezőket, majd a pártbizottság székházában folytatódott a látogatás.

csongrád népének üdvözlétét győri imre, a megyei pártbizottság első titkára, török lászló, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és katona sándor, a megyei képviselőcsoport elnöke tolmácsolta. ezután a küldöttség folytatta útját szegedre, ahol a megye vezetői a tiszta szálló éttermében vacsorát adtak vendégeik tiszteletére. /mti/

m

19.55/a

- 49 -

Rk

a szerkesztőségek figyelmébe

/lm la

a bb 75. sz. hír /uj mőszerék... 3.folyt./
második bekezdésének második sorában a harmadik név
helyesen: h o r v á t h i s t v á n

/mti/

bb 78. időjárásjelentés

tné-lm la

1965. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti december 14-én,
kedden este 19.30 órakor:

hideg idő

várható időjárás szerda estig: kisebb felhő-
átvonulások, szórványosan előforduló hózáporral. a helyenként
még viharos északnyugati, északi szél mérséklődik. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 1, plusz
4 fok között./mti/

19.55/a

- 50 -

mti

bb 79. kiosztották az egyetemi irodalmi és kritikai pá-
lyázat díjait

t áe/tné szb la

1965. december 14.

az eötvös Loránd tudományegyetem tanácsstermében kedden
dr. tolnai gábor akadémikus, az egyetem kulturális bizott-
ságának elnöke ünnepélyesen átnyújtotta az elte év elején
meghirdetett irodalmi és kritikai pályázatának díjait. a
pályázaton az elte hallgatóin kívül részt vehettek a buda-
pesti műszaki egyetem, az építőipari- és közlekedési műsza-
ki egyetem, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem és
az agrártudományi egyetem hallgatói.

Legeredményesebb volt a novella-pályázat, amelyre 70
mű érkezett. az első díjat „autóstop és tisztítóüz.” című
munkájáért sille istvánnak, a közgazdaságtudományi egyetem
hallgatójának ítélte az elte tanári karából alakult bizottság.
a két második díjat „utazás.” című művéért magyar piroska
harmadéves bölcsész hallgató, illetve „adósság.” című no-
vellájáért s. lajos mária ötödéves bölcsészhallgató, a két
harmadik díjat „mellékkereset.” című novellájáért kereszty
andrás negyedéves bölcsészhallgató, illetve „temesvár.” ci-
mű novellájáért bikácsy gergely gölcsészhallgató nyerte.

az irodalom kritikai pályázaton az első díjat a szűri
nem adta ki. ketten nyerték el a második díjat és egy harmadik
díjat adtak át. a szindarab pályázaton a bírálóbizottság dí-
jat nem adott ki. mindhárom műfajban több alkotást dicséret-
ben részesítettek. /mti/

21.24/s

- 51 -

mti

mti

M.T.I.



Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. december 15.

bb 1. jancsó miklós új játékfilmje - stanley kramer két-
részes alkotása: „ítélet nürnbergben”, - bemutatják a „vö-
rös sivatag”, -ot - sztárparádé az első negyedévben

i s/gk szb fm

1965. december 15.

a mozgóképforgalmazási vállalat elkészítette 1966 első há-
rom hónapjának bemutató programját. a műsornaptár sok érdek-
séget, számos újdonságot ígér. több nagyszerű alkotás kerül a
filmvászonra és a világhírű sztárok egész sora „lép”, új film-
jeiben a hazai közönség elé.

e program hat új magyar játékfilm premierjét hirdeti. janu-
ár első hetében láthatjuk jancsó miklós új filmjét, a „szegény-
legények”, -et. a rendező ezuttal mint forgatókönyvíró is bemu-
tatkozik. a film története a kiegyezés utáni években játszódik,
hősei a nemzeti függetlenségért harcoló betyárok, rézsa sándor
társai. a felvételeket apajpusztán egy diszletékből összeállí-
tott várban vették fel. az operatőr somló tamás volt. a fősze-
repeket görbe jános, latinovits zoltán, molnár tibor és agárdi
gábor játssza.

fekete gyula „az orvos halála”, című regényét macserov
frigyes rendező vitte filmre. a két főszerepet páger antal és
bulla elma alakítja. - keleti márton rendező „butaságom tör-
ténete”, címmel forgatta új filmjét gyárfás miklós kisregényé-
ből. a szatirikus hangvételű vígjáték főhőse a „nagy színész”,
- básti lajos -, a butácska színészfeleség - ruttkai éva -
és egy francia színésznő, akit vendégként irina petrescu román
művésznő személyesít meg. februárban mutatják be a mozik nádasy
lászló izgalmas „krimijét”, a „fény a redőny mögött”, című
alkotást. a történet egy katonai titok körül bonyolódik, ame-
lyet az imperialista országok hírszerzői akarnak megszerezni.
a főszerepekben latinovits zoltánt, pécsi ildikót és nagy atti-
lát láthatják a film barátai.

/folyt.köv./

m

- 1 -

Rh